

RIIGIMETSA MAJANDAMISE KESKUS

Majandusaasta aruanne 2020

Majandusaasta aruanne

Ärinimi	Riigimetsa Majandamise Keskus
Registri kood	70004459
Aadress	Sagadi küla, Haljala vald, 45403 Lääne-Viru maakond
Telefon	+372 6 767 500
Elektronpost	rmk@rmk.ee
Kodulehekül	www.rmk.ee
Majandusaasta algus	1. jaanuar 2020
Majandusaasta lõpp	31. detsember 2020
Juhatuse esimees	Aigar Kallas
Audiitor	Grant Thornton Baltics OÜ

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	3
BILANSS	12
KASUMIARUANNE.....	13
RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	14
NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE	15
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	16
LISA 1 ARVESTUSPÕHIMÕTTED	16
LISA 2 RAHA.....	26
LISA 3 NÕUDED JA ETTEMAKSED	26
LISA 4 MAKSUDE ETTEMAKSED JA MAKSUVÕLAD	26
LISA 5 VARUD	27
LISA 6 KINNISVARAINVESTEERINGUD	27
LISA 7 MATERIAALSED PÕHIVARAD	28
LISA 8 IMMATERIAALSED PÕHIVARAD	29
LISA 9 BIOLOOGILISED VARAD	30
LISA 10 VÕLAD JA ETTEMAKSED	40
LISA 11 VÕLAD TARNIJATELE.....	40
LISA 12 VÕLAD TÖÖVÕTJATELE	41
LISA 13 ERALDISED	41
LISA 14 TINGIMUSLIKUD KOHUSTISED.....	42
LISA 15 SIHTFINANTSEERIMINE	42
LISA 16 KASUTUSRENT.....	42
LISA 17 MÜÜGITULU	43
LISA 18 MUUD ÄRITULUD.....	44
LISA 19 KAUBAD, TOORE, MATERJAL JA TEENUSED	44
LISA 20 MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD	44
LISA 21 TÖÖJÕUKULUD	45
LISA 22 MUUD FINANTSTULUD JA-KULUD	45
LISA 23 TULUMAKS	45
LISA 24 SEOTUD OSAPOOLED	46
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
JUHATUSE LIIKMETE ALLKIRJAD 2020. MAJANDUSAASTA ARUANDELE	
.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
NÕUKOGU LIIKMETE ALLKIRJAD 2020. MAJANDUSAASTA ARUANDELE	ERROR!
BOOKMARK NOT DEFINED.	

TEGEVUSARUANNE

Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK) on 1999. aastal moodustatud riigitulundusasutus, mille ülesandeks on Keskkonnaministeeriumi, Kaitseministeeriumi ning Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas asuva riigimetsa majandamine ning selle mitmekülgseks kasutamiseks võimaluste loomine. RMK juhtimise korraldus ning õigused ja kohustused metsa majandajana on kindlaks määratud metsaseadusega ja Vabariigi Valituse poolt kinnitatud RMK põhimäärusega. Eesmärgid riigimetsa majandamisele seab Riigikogu poolt kinnitatud Eesti metsanduse arengukava aastani 2020 ja RMK nõukogu poolt kinnitatud RMK arengukava 2015-2020.

RMK tegevusvaldkonnad on metsamajandus, looduskasutus, maakasutus, metsakorraldus, puidurustus ning taimla- ja seemnemajandus. RMK peakontor asub Lääne-Virumaal Sagadis, erinevad struktuuriüksused paiknevad kõikjal üle Eesti.

RMK majandada on 1 041 058 (2019. aastal 1 029 671) hektarit metsamaad. Metsadest 30,2% on range kaitse all (2019. aastal 29,1%). Nendes metsades on eesmärgiks kaitstava loodusobjektide hoidmine ja neid metsi ei majandata. 8,2% metsadest on eesmärgiks keskkonna kaitsmine ja neid metsi majandatakse vastavuses neile õigusaktidega püstitatud eesmärgile. 61,6% (2019. aastal 63,8%) metsadest majandatakse mitmekülgse kasutamise, sh puidu tootmise ja seeläbi tulu teenimise eesmärgil metsaseaduse nõudeid ja säästva metsamajanduse põhimõtteid järgides.

RMK tegevuse korraldamisel lähtutakse kehtivatest keskkonna-, kvaliteedi- ja personali-poliitikatest, kus on kirjeldatud keskkonna säästmiseks, töökvaliteedi tagamiseks, inimressursi juhtimiseks, korruptsiooni ennetamiseks ning inimõiguste kaitseks rakendatavad meetmed.

Keskkonnasäästlike põhimõtete paremaks järgimiseks on RMK-l alates 2002. aastast rakendatud rahvusvaheline ISO 14001 keskkonnajuhtimissüsteem (sertifitseerija Bureau Veritas Eesti OÜ) ning FSC® (FSC-C022757) säästva metsamajanduse süsteem (sertifitseerija NEPCon OÜ). 2010. aasta lõpul toimunud sertifitseerimisauditite tulemusel omandas RMK veel täiendavalt rahvusvahelise kvaliteedijuhtimissüsteemi sertifikaadi ISO 9001 (sertifitseerija Bureau Veritas Eesti OÜ) ja rahvusvahelise säästva metsamajanduse PEFC sertifikaadi (sertifitseerija BM Certification Estonia OÜ). Kõikide süsteemide toimimist hinnatakse regulaarselt korraliste auditite ja re-sertifitseerimisauditite käigus. 2020. aastal toimunud ISO 14001, ISO 9001, PEFC ja FSC standardite auditite tulemusena tuvastati RMK jätkuv vastavus nimetatud standarditele.

2020. aastal teenis RMK müügitulu 187,5 miljonit (2019. aastal 218,7 miljonit) eurot. Valdava osa käibest moodustas ümarpuidu ja hakkpuidu müük 184,2 miljoni (2019. aastal 214,6 miljoni) euro suuruses summas.

Riigieelarvesse kandsime puhaskasumi eraldisena (dividendina) 66,0 miljonit (2019. aastal 41,6 miljonit) eurot ning sellelt arvestasime tulumaksu 14,7 miljonit (2019. aastal 9,8 miljonit) eurot. Maamaksu tasusime 4,7 miljonit (2019. aastal 4,9 miljonit) eurot ja sotsiaalmaksu tasusime 7,2 miljonit (2019. aastal 7,1 miljonit) eurot.

RMK ärikasum oli 82,4 miljonit (2019. aastal 75,6 miljonit) eurot. Ärikasumist 42,9 miljonit eurot moodustas erakorralisena Tootsi tuulepargi kinnisasja müük. Aruandeaasta kasum dividendide tulumaksu maha arvamise järel oli 67,8 miljonit (2019. aastal 66,0 miljonit) eurot. Bioloogiliste varade väärtuse ümberhindluse tulemusel vähenesid kulud 113,5 miljonit eurot.

Aruandeaasta lõplikuks kasumiks koos kasumiga bioloogiliste varade ümberhindlusest kujunes 181,3 miljonit (2019. aastal oli kahjum 409,9 miljonit) eurot.

RMK poolt realiseeritud ümarpuidu kogus oli 3,75 miljonit (2019. aastal 3,74 miljonit) kuupmeetrit. Hakkpuiduna müüdi lisaks veel 0,25 miljonit (2019. aastal 0,19 miljonit) kuupmeetrit ja kasvava metsa raieõigusena 18,6 tuhat (2019. aastal 11,7 tuhat) kuupmeetrit puitu. Kokku realiseeriti riigimetsast 2020. aastal 4,0 miljonit (2019. aastal 3,9 miljonit) kuupmeetrit puitu.

MAJANDUSTEGEVUST ISELOOMUSTAVAD FINANTSSUHTARVUD

	VALEM	2020	2019
Lühiajalise võla katekordaja	käibevarad/lühiajalised kohustised	8,6	6,6
Likviidsuskordaja	(käibevarad (v.a. bioloogilised varad) - varud)/ lühiajalised kohustised	5,7	4,6
Debitoorse võla käibevälde	(nõuded ja ettemaksed/müügitulu) × 360	25,7	24,6
Põhivarade käibekordaja	müügitulu/materiaalsete põhivarade jääkmaksumus	0,3	0,4
Võlakordaja	kohustised/varad	1,2%	2,1%
Tegevustulukus	aruandeaasta kasum*/müügitulu	36,2%	30,2%
Koguvara puhasrentaablus (ROA)	aruandeaasta kasum*/varad	4,6%	5,6%
Netovara puhasrentaablus (ROE)	aruandeaasta kasum*/netovara	4,6%	5,6%

* aruandeaasta puhaskasumisse ei ole arvestatud bioloogiliste varade ümberhindlust

Maakasutus

Maakasutuse tegevusvaldkonna eesmärgiks on tagada RMK valduses olevate maade mitmekülgse kasutamise seonduvate huvide arvestamine ning RMK valdusesse antud maa potentsiaali maksimaalne ärakasutamine.

2020. aastal lisandus RMK valduses olevale maale 29 492 (2019. aastal 14 816) hektarit. Samal ajal anti üle teistele riigivara valitsejatele ja võõrandati 30 276 (2019. aastal 12 769) hektarit. RMK valduses olevate maade kogupindala oli riigi kinnisvararegistris 31.12.2020 seisuga 1 426 713 (31.12.2019 seisuga 1 427 494) hektarit ja need jagunesid 24 472 katastriüksuseks (31.12.2019 seisuga 24 532). Lisaks suurenes pindala 3 hektarit Maa-ameti poolt tehtud muudatustega katastriüksuste piiri ja pindala andmete osas, kooskõlastades need teiste ruumiandmetega.

2020. aasta lõpuks oli teistele isikutele renditud 2 419 (2019. aastal 2 156) lepinguga 31 293 (2019. aastal 31 036) hektarit riigimaa kasutusõigust. Suuremas mahus on riigimaa rendil poollooduslike koosluste (PLK) hooldamiseks 24 513 (2019. aastal 24 248) hektarit, keskmise hinnaga 11 eurot hektari kohta aastas. Põllumajanduslikuks kasutuseks on renditud 3 995 (2019. aastal 3 880) hektarit, keskmise hinnaga 34 eurot hektari kohta aastas.

Metsamajandus

Metsamajanduse tegevusvaldkonna eesmärgiks on olla efektiivne metsamajandustööde korraldaja RMK poolt majandatavas riigimetsas ning kindlustada kõigi eesmärgiks võetud tööde teostamine ettenähtud kvaliteedis ning tähtjaks.

2020. aastal rajati riigimetsas metsauuendust kokku 9 144 (2019. aastal 8 540) hektaril, sellest moodustas istutus 8 353 (2019. aastal 7 477) hektarit, külv 173 (2019. aastal 207) hektarit ja looduslikule uuendusele kaasaaitamine 618 (2019. aastal 856) hektarit. Looduslikule uuenemisele jäeti 1 899 hektarit. Maapinna mineraliseerimist teostati 9 387 (2019. aastal 10 226) hektaril, sellest 713 (2019. aastal 1 558) hektarit looduslikule uuendusele jäetavatel aladel. Kuna metsauuendamiseks on kasutada piisavalt hea kvaliteediga kuuse, männi, kase ja sanglepa taimi, siis ettevalmistatud pinnad uuendati istutamise teel.

Kokku uuendati metsa 11 756 (2019. aastal 11 760) hektaril. Metsauuenduse täiendamise pindala oli 3 250 (2019. aastal 3 890) hektarit, metsauuenduse hooldamist teostati 24 342 (2019. aastal 24 618) hektaril. Valgustusraiet tehti 2020. aastal 18 988 (2019. aastal 18 527) hektaril.

Lage- ja turberaiega raiuti küpset metsa kokku 10 660 (2019. aastal 10 943) hektaril, millest RMK poolt hallatavatel maadel 10 605 (2019. aastal 10 934) hektarit. Ülejäänud lage- ja turberaied teostati valdavalt Kaitseministeeriumile kuuluval maal, samuti jätkuvalt riigi omandis oleval maal. Lisaks raiuti lage- ja turberaiega 723 (2019. aastal 451) hektarit oluliselt kahjustatud noort ja keskealist metsa.

Harvendusraiet tehti 2020. aastal 8 319 (2019. aastal 8 811) hektaril. Sanitaarraiet viidi läbi 10 384 (2019. aastal 6 221) hektaril. Oluliselt suurem sanitaarraiate pindala oli tingitud 2020. aasta kevad-talviste tormikahjustuste ja 2019. aastal laialdaselt levinud kuuse kooreüraski kahjustuste likvideerimisest. Teisi raieid (raadamist, trassiraiet) tehti 2 071 (2019. aastal 1 280) hektaril. Raadamistest ja trassiraietest viidi RMK poolt hallataval maal läbi 1 878 (2019. aastal 918) hektaril. Raadamiste pind sisaldab 1 580 hektaril olemasolevate kuivendussüsteemi kraavide ja metsateede pindalasiid.

Kokku varuti 2020. aastal 3,9 miljonit (2019. aastal 3,9 miljonit) kuupmeetrit ümarpuitu, tüveseid ja raidmeid. Ühe kuupmeetri varumise keskmiseks hinnaks kujunes 11,9 (2019. aastal 12,2) eurot. Keskmise puiduvarumise hind langes eelmise aastal 3%. Selle tingis peamiselt kütuse hindade langus seoses diiselkütuse aktsiisi vähendamisega. Keskmise puiduvarumise hind lage- ja turberaieil oli 9,8 (2019. aastal 10,1) eurot kuupmeetri kohta.

Varutud ümarpuidu vedu korraldasime 3,8 miljoni (2019. aastal 3,8 miljoni) kuupmeetri ulatuses. Ühe kuupmeetri veo keskmiseks hinnaks kujunes 6,6 (2019. aastal 7,0) eurot. 6%-line hinnalangus oli tingitud kütuse hinna langusest seoses diiselkütuse aktsiisi vähendamisega. Puiduveo logistika läbisõidu kasutuse koefitsient oli 0,56 (2019. aastal 0,56).

2020. aastal toodeti 250 tuhat (2019. aastal 193 tuhat) kuupmeetrit hakkpuitu, mida kasutatakse koostootmisjaamades elektri- ja soojusenergia tootmiseks. Hakkpuidu tootmiseks ei kasutatud ümarpuitu, vaid ainult tüveseid ning raidmeid.

2020. aastal valmis 16 451 (2019. aastal 22 139) hektarit kuivendussüsteemide uuendamise ja rekonstrueerimise projekte ja 333 (2019. aastal 330) kilomeetri teede rekonstrueerimise ja ehitamise projekte.

Metsaparandustöödest teostati teede ja kuivendussüsteemide hooldus- ja uuendustöid 5,9 miljoni (2019. aastal 7,0 miljoni) euro suuruses summas, millest hooldustöödele kulus 5,7 miljonit (2019. aastal 6,3 miljonit) ja uuendustöödele 0,2 miljonit (2019. aastal 0,7 miljonit) eurot. Hooldustööde käigus eemaldati setted 25-st kuivendussüsteemist ja viidi läbi korralisi teede hõõveldamisi ning teeäärte niitmisi ca 9 000 kilomeetril.

Kapitaalmahutusi kuivendussüsteemidesse ja teedesse tehti 16,5 miljoni (2019. aastal 20,6 miljoni) euro suuruses summas. 2020. aastal valmis 221 km (2019. aastal 328 km) teid ja kuivendussüsteeme rekonstrueeriti 18 745 (2019. aastal 19 626) hektaril.

Puiduturustus

Puiduturustuse tegevusvaldkonna eesmärgiks on RMK varutava puidu müümine kõrgeimat lisandväärtust anda suutvatele puidutöötlejatele. Samuti turustada taastuenergia tootmiseks puidutöötlemiseks mittesobivat puitu.

Möödunud aastal oli puiduturg aasta läbi volatiilne. Igal ajahetkel oli mõne sortimendi järele nõudlus väga hea ja mõnel teisel kehv. Läbi terve aasta mõjutas Balti riikides eeskätt okaspuu sortimentide hindu Kesk-Euroopast lähtuv üraskikahjustustega aladelt varutud puidu madal hind ja suur pakkumine. Hinnasurve tõi see kaasa eeskätt kuusepaberipuidule ja -palkidele. Üraskikahjustuste kasvu vältimiseks teostati kevadsuvisel ajal ka Eestis kahjustuste tõttu kuusikute raieid tavapärasest suuremas mahus ning sortimentide struktuur seetõttu veidi muutus. Teisel poolaastal hakkas sellest mõjutatuna kasvama nõudlus värsked männipalgi, kasepalgi ja kasepaberipuidu järele. Samas kuuse sortimentide hind jätkas langustrendi. Tänu paberipuidu üldisele hinnalangusele taastus peenema fraktsiooni osas peenpalgiveskite ja latitöötlejate võimekus paberipuidu ostjatele konkurentsi pakkuda.

RMK ümarpuidu 2020. aasta keskmine hind oli 15,7% madalam 2019. a hinnast, sealjuures esimese poolaasta keskmine hind oli 20,1% madalam ja teise poolaasta keskmine hind 11,2% eelneva aasta sama perioodiga võrreldes. Aastases arvestuses langesid kõikide kaubagruppide hinnad. Kaubagruppide lõikes võis täheldada kõige suuremat hinnalangust paberipuidu osas, mille keskmine hind 2020. a oli 22,0% madalam eelneva aasta keskmisest hinnast, sh esimesel poolaastal oli 28,2% madalam ja teisel poolaastal 14,9% madalam 2019. a sama perioodi hindadest. Palkide hind langes aastaga keskmiselt 14,3%, sh esimesel poolaastal 17,8% ja teisel poolaastal 10,7% võrreldes 2019. sama perioodi hinnaga. Ainult küttepuidu hind püsis suhteliselt stabiilne, langes aastaga keskmiselt 6,9%, sh esimesel poolaastal 6,5% ja teisel poolaastal 7,4% eelneva aasta sama perioodi keskmisega võrreldes.

Hoolimata taastuenergia tootmiseks sobiva puidu pakkumise kasvust turul, õnnestus RMK-l hakkpuitu möödunud aastal müüa kavandatust 5,3% enam. Seda võimaldasid hakkimiseks valmiduse saavutanud energiapuidu (raidmete ja tüveste) suurenenud laovarud. Nõudlus püsis rahuldav, samas kasvas surve hindade languseks ning mitmed tehingud jäid rahuldava hinnakokkuleppe puudumise tõttu tegemata. Hakkpuidu turule uusi suuremahulisi tarbijaid ei lisandunud ja koostöö jätkus varasemate koostööpartneritega. Hakkpuidu keskmine hind langes 2020. a 2019. a võrdluses 4,4%.

Kasvava metsa raieõigust müüdi eraisikutele sanitaarraiena küttepuidu varumiseks, looduskaitsete tööde tegemiseks pool-looduslike koosluste taastamiseks rentnikele ja mitmete taristu projektide ning turbakarjääri raadamiste tarvis. Raieõigust sanitaarraieks müüdi 9,5 tuhat kuupmeetrit, raadamiseks 6,5 tuhat kuupmeetrit ning looduskaitsete tööde tegemiseks 1,6 tuhat kuupmeetrit. Raieõigust müüdi kokku 18,6 tuhat (2019. aastal 11,7 tuhat) kuupmeetrit keskmise hinnaga 15,94 eurot/m³ (2019. aastal 16,07 eurot/m³).

Esimesel poolaastal müüdi kokku 1,89 miljonit kuupmeetrit ümarpuitu ja 111 tuhat kuupmeetrit hakkpuitu. Teisel poolaastal müüdi 1,87 miljonit kuupmeetrit ümarpuitu ja 142 tuhat kuupmeetrit hakkpuitu. Kui reeglina on teisel poolaastal kogused veidi suuremad kevadisel perioodil raiete peatamise tõttu, siis möödunud aastal toimunud üraskikahjustuste likvideerimise tõttu kogused poolaastate lõikes ühtlustusid. Eelarvega kavandatud puidu

müügimaht ning sõlmitud tarnelepingud täideti, sealjuures kestvuslepingute alusel müüdi 84% ning teisi müügiviise kasutades 16% puidust.

Ümarpuitu turustati 3,75 miljonit (2019. aastal 3,74 miljonit) kuupmeetrit, keskmise hinnaga 46,80 eurot/m³ (2019. aastal 55,49 eurot/m³) ja hakkpuitu 0,25 miljonit (2019. aastal 0,19 miljonit) kuupmeetrit, keskmise hinnaga 33,45 eurot/m³ (2019. aastal 35,30 eurot/m³). Palgid moodustasid kogu 2020. aasta müügimahust 46% (2019. aastal 47%), paberipuit 32% (2019. aastal 33%), küttepuit 16% (2019. aastal 16%) ning hakkpuit 6% (2019. aastal 5%) kogu puidu müügimahust.

Metsakorraldus

Metsakorralduse tegevusvaldkonna eesmärgiks on RMK valduses oleva metsa inventeerimine ning pikaajalise säästliku raiemahu prognoosimine.

2020. aastal inventeeriti metsakorralduse tegevusvaldkonna poolt 131 600 hektarit (2019. aastal 123 500 hektarit) maad, sh 109 500 hektarit (2019. aastal 100 500 hektarit) metsamaad. Aastaga kasvas inventeeritud maade üldpindala 11 732 hektarit ja metsamaa pindala 11 387 hektarit. Vääriselupaikade inventuur viidi läbi 13 403 hektaril, millest vääriselupaikadeks määrati 1 647 hektarit.

Looduskasutus

Looduskasutuse tegevusvaldkonna eesmärgiks on elurikkuse säilitamine ja parandamine, loodusteadlikkuse edendamine ning looduspuhkuse võimaluste pakkumine, jahimaade kasutusse andmine ning vee-elustiku asurkondade taastamine Eesti jõgedes.

Külastuskorraldusosakonna põhiülesanne on RMK puhke- ja kaitsealadel mitmekülgsete looduses liikumise võimaluste pakkumine, seal küllastajate suunamine ja loodusteadlikkuse edendamine.

Külastuskorraldusosakonna tegevusteks kulus 2020. aastal kokku 6,9 miljonit (2019. aastal 6,5 miljonit) eurot. Seda kasutati RMK puhke- ja kaitsealade külastustaristu hooldamiseks (külustustaristu parenduste kavandamiseks, parenduste elluviimiseks, külustustaristu korrashoiuks), maastiku seisundi säilitamiseks, külastuse suunamiseks, vajalikeks seireteks ning külustuskeskustes läbiviidavate loodusteadlikkust edendavate tegevuste korraldamiseks. Kasutatud vahenditest 0,7 miljonit (2019. aastal 1,0 miljonit) eurot kaeti külastuskorralduslike tegevustega teenitud tuludega ja Euroopa Liidu sihtfinantseeringutega.

2020. aastal pandi erilist rõhku looduses liikumise võimaluste parandamisele. 2020. aastal oli töös hulgaliselt objekte, millest valmis ehitati 22. Valminud objektidest toome siinkohal välja enimkülustatavatena Venemäe vaatetorn, Teringi õpperada, Tammsaare-Järva-Madise õpperaja II etapp, Karula rahvusparki taristu (10 objekti), Meiuste telkimisala, Kaleste telkimisala, Nigula õpperada, Naela ja Rasti lõkkekohtade taristu. Lisaks valmisid 2020. aastal Elistvere loomaparki piirdeaed ja ilveseaed, konserveeriti Meremõisa mõisa varemed ning remonditi Oru parki trepid ja kalapurskkaev, Selisoo lõkkekohta paviljon, Kauksi luidete platvorm ning trepid ja Sangaste metsaparki trepp. Remonttöid teostati veel Õisu, Heimtali ja Parika õpperadadel ja Praali, Värskas, Ilumetsa, Kõverajärve ja Luige metsamajas. 2020. aastal valmisid rekonstrueerimisprojektid Tõrvanina õpperajale, Tabasalu õpperajale, Rannametsa vaatetornile, Rannametsa-Tolkuse õpperajale, Poruni matkarajale, Jõuga järvede lõkkekohadele, Iisaku vaatetorni ümbruse taristule, Rebastemäe õpperajale, Salevere matkaraja treppidele, Penijõe matkarajale ja Oru parki sadama sillale.

Ehitusauditi aruanded valmisid 3-le objektile: Suitsu vaatetornile, Rauna vaatetornile ja Sütiste tee treppidele (Nõmme-Mustamäe maastikukaitsealale).

Erinevaid RMK poolt pakutavaid looduses liikumise võimalusi puhke- ja kaitsealadel kasutati aasta jooksul kokku 2,9 miljonil (2019. aastal 2,6 miljonil) korral ja märkimist väärib fakt, et 10% neist olid RMK külastustaristu esmakülastused. RMK 15 külastuskeskuses ja 3 loodusmajas pakuti külastajatele nii juhendatud kui ka omal käel läbitavaid programme, milles osales kokku 32 648 (2019. aastal 39 771) huvilist. Erinevatel teavitavatel sündmustel (konkursid, õppepäevad, matkapäevad, teemaõhtud, teabe- ja infopäevad) osales kokku 241 tuhat (2019. aastal 282 tuhat) huvilist.

Kõige külastatavamad puhkealad 2020. aastal olid Tallinna ümbruse puhkeala (355 500 külastust), Peipsi põhjaranniku puhkeala (307 500 külastust) ja Nõva puhkeala (261 200 külastust). Võrreldes 2019. aastaga suurenes külastatavus kõigil nimetatud puhkealadel, kõige rohkem Tallinna ümbruse puhkealal. Kõige populaarsemad kaitsealad olid Lahemaa rahvuspark (169 100 külastust), Soomaa rahvuspark (96 100 külastust) ja Matsalu rahvuspark (52 000 külastust). 2020. aastal algas külastushooaeg tavapärasest varem. Vaadates tulemusi külastusobjektide lõikes selgub, et külastusmaht suurenes nii matkamiseks kui ka jalutamiseks sobilikel, samuti paikseks puhkuseks sobilikel objektidel. COVID-19 pandeemia tõttu eriolukorra kehtestamise ajal suundusid külastajad esmajoones tuntud ja populaarsetele objektidele. Sarnaselt varasemate aastatega olid kõrge külastatavusega rahva seas armastatud Taevaskodade matkarada (87 100 külastust), Rannametsa-Tolkuse õpperada (42 500 külastust), Keila-Joa park (191 300 külastust) ja Oru park (152 500 külastust). Külastuse hajutamiseks suunati külastajaid mitmetelt populaarsetelt külastusobjektidelt avastama ka vähem tuntud ja madalama külastusega objekte. Seetõttu võis võrreldes 2019. aastaga märgata külastuse tõusu näiteks Marimetsa matkarajal (11 700 külastust), Tuhu matkarajal (10 700 külastust) ning Nigula raba õpperajal (9 200 külastust).

Jätkuvalt olid populaarsed paljud telkimisalad ja lõkkekohad, sinna suunati kevadel eriolukorra ajal jalutajaid külastuse hajutamiseks ning need leidsid aktiivset kasutust ka suvehooajal. Näiteks Meremõisa telkimisala (78 100 külastust), Palojärve telkimisala (53 200 külastust) ja Rae järve telkimisala (45 500 külastust). Agaralt kasutati võimalust külastada Elistvere loomaparki, kuhu tehti 2020. aastal rekordarv külastusi – 79 363.

Objektidel, kus külastusmaht vähenes, saab valdava ühisjoonena välja tuua koroonapiirangutest tulenevad mõjud, nagu näiteks välismaalastest külastajatele seatud piirangud, bussireiside vähenemine, tavapäraselt toimivate sündmuste ära jäämine jne.

RMK teabepunktid üle Eesti jagasid teavet pakutavatest metsapuhkuse ja looduses liikumise võimalustest ning temaatilistest sündmustest. Teabepunktidest said soovijad nõu 67 tuhandel (2019. aastal 98 tuhandel) korral.

RMK poolt pakutavate looduses liikumise võimaluste kasutamine kasvas 2020. aastal kokku 300 tuhande külastuse võrra, kuid samal ajal vähenes selliste teenuste tarbimine, mis eeldas vahetut kontakti külastajaga – COVID-19 viirusest tingitud eriolukorra ajal olid külastajatele suletud külastuskeskused ja ei olnud võimalik pakkuda soovijatele juhendatud loodusõppeprogramme.

Sagadi metsakeskuse põhiülesanne on muinsuskaitsealuses mõisakompleksis loodusteadlikkuse edendamine ja kultuuripärandi hoidmine ning tutvustamine.

Sagadi metsakeskuse tegevusteks kasutati 2020. aastal kokku 1,44 miljonit (2019. aastal 1,6 miljonit) eurot. Kasutatud vahenditest 0,57 miljonit (2019. aastal 0,92 miljonit) eurot kaeti erinevate teenuste müügituludega. Suurimat tulu tootis Sagadi restoran ligi 0,3 miljonit (2019. aastal 0,4 miljonit) eurot ja majutus 0,16 miljonit (2019. aastal 0,3 miljonit) eurot. Ärikulud ulatusid Sagadis 2020. aastal 1,1 miljoni (2019. aastal 1,2 miljoni) euroni. Sagadi metsakeskuse tegevust 2020. a mõjutas oluliselt COVID-19 pandeemia, mis avaldus nii keskuse külastajate arvu vähenemises kui ka teenuste müügi mahu olulises vähenemises. Tööhõive säilitamiseks rakendati metsakeskuse töötajaid Sagadis suuremahulistel hooldus- ja heakorratöödel.

RMK Sagadi metsakeskust külastati 2020. aastal 34 156 (2019. aastal 68 873) korda, sh Sagadi mõisa- ja metsamuuseumit 18 432 (2019. aastal 41 945) korda. Sagadis majutati 5 689 (2019. aastal 9 694) ööbimist ja looduskooli loodusteadlikkuse programmidest võttis osa 6 866 (2019. aastal 9 646) osalejat.

Looduskaitseosakonna põhiülesanne on elurikkuse seisundi säilitamine ja parandamine RMK valduses oleval maal.

Aastal 2020. aastal viidi ellu 261 (2019. aastal 226) looduskaitsetöö lähteülesandega ette nähtud tööd, mille eesmärk oli looduskaitseliste väärtuste seisundi säilitamine või parandamine. Pindalaliselt suurima osa moodustasid soode taastamistööd, mille tulemusel taastati 5 982 hektarit (2019. aastal 1 420 hektarit) soolupaiku. Teine suurem tööde grupp oli seotud poollooduslike koosluste taastamisega, mille tulemusel parandati elupaikade seisundit 522 (2019. aastal 554) hektaril. Kaitsealuste liikide elupaikade seisundi parandamiseks ette nähtud spetsiifilisi töid teostati 73 hektaril. Hooldus- ja taastamistöid teostati 14-s pargis. Poollooduslike koosluste hooldustingimuste parandamiseks 1 157 hektaril rajati 3 teed, 9 ülepääsu ning 1 laoplat. Poollooduslike koosluste hooldamiseks on ettevõtjatele kasutusse antud 24 513 hektarit.

Looduskaitseosakond tegi looduskaitsetöid 2020. aastal kokku 4,13 miljoni (2019. aastal 5,86 miljoni) euro maksumuses. Sellest 1,99 miljonit eurot kasutati soolupaikade seisundi parandamiseks, 1,37 miljonit eurot kasutati poollooduslike koosluste seisundi parandamiseks ja 0,26 miljonit eurot poollooduslike koosluste hooldamiseks vajaliku taristu ehitamiseks ja rekonstrueerimiseks. Poollooduslike koosluste hooldamise eesmärgil kasutusse antud maade eest laekus renditulu 0,28 miljonit eurot.

Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist saadi sihtfinantseeringuid tööde teostamiseks 3,02 miljonit eurot, millele lisandus Enefit Kaevandused AS ja Kaitseinvesteeringute Keskuse poolne tööde tellimine summas 43 562 eurot. Ühtekuuluvusfondi kanti tagasi 0,75 miljonit eurot, mis on seotud sihtfinantseeritavate tegevuste tulemusel saadud puidu müügist laekunud tuluga.

Suuremad soolupaikade taastamistööd lõppesid Luitemaa looduskaitsealal Tolkuse rabas (1022 hektarit) ja Soomaa rahvuspargis Kikepera rabas (378 hektarit). Lisaks lõppesid soode taastamistööd koostöös Life projektiga „Soode kaitse ja taastamine“, mille raames taastati Laukasoo Lahemaa rahvuspargis, Ohepalu soo Ohepalu looduskaitseala, Sirtsu soo Sirtsu looduskaitsealal ja Tudusoo Tudusoo looduskaitsealal, kokku 4 081 hektarit. Taastamistöde abil taastati sookoosluste kujunemiseks vajalikud tingimused 6 endisel turba kaevandusalal, kokku 501 hektarit. Suuremahulised poollooduslike koosluste taastamistööd toimusid Pärnumaal (189 hektarit) ja Saaremaal (175 hektarit), rohkem kui 100 hektaril taastati pärandkooslusi ka Harjumaal ja Läänemaal. Poollooduslike koosluste hooldamiseks vajalikud suuremad taristuobjektid valmisid Matsalu rahvuspargis, kus rekonstrueeriti 2 teed ja rajati 9 uut ülepääsu luhtade paremaks hooldamiseks. Täiesti uus tee rajati Kurese maastikukaitsealale loopealsete hooldamise tingimuste parandamiseks.

Põlula kalakasvatustalituse põhiülesanne on kaitsealuste ja ohustatud kalade ning veeselgrootute kasvatamine varude taastamiseks.

Kalakasvandusest asustati 2020. aastal jõgedesse 294 tuhat eri vanuses lõhe noorkala (2019. aastal 327 tuhat), 12 tuhat samasuvist siiga (2019. aastal 30 tuhat), 3 tuhat sama- ja kahesuvist tuura (2019. aastal 5 tuhat) ning 6 tuhat samasuvist forelli. Lõhe noorkalad asustati Valgejõkke ning Jägala, Loobu, Purtse ja Pärnu jõgedesse, siiad Pärnu, tuurad Narva ja forellid Kohtla jõkke.

2020. aasta kevadtalvel lõpetati kalade karantiinihoone ja selle juurde kuuluva taristu ehitustööd. Hoone võeti seoses ebapärlikarbi kasvatamise katsetöödega ka kohe kasutusele. Sügisel pandi karantiinihoonesse hauduma Peipsi järve ning Pärnu ja Kunda jõgede looduslikelt siia ja lõhe sugukaladelt võetud mari. Sellega on oluliselt vähendatud ohtlike kalahaiguste kasvandusse toomise riske.

Ebapärlikarbi kasvatamise katsetöödeks sisustati asjakohane laboratoorium. Karbi noorjärke hoitakse ja kasvatatakse ühtlase temperatuuri juures termostaadis. Neid tuleb pidevalt hooldada: loendada, mõõta, lisada värsket vett ja sööta ning eemaldada surnud isendid. Aasta lõpuks oli termostaadis 600 noorkarpi, kes olid kasvanud vähemalt ühe millimeetri pikkuseks.

Uue algatusena alustati koostöös Peipsi Alamvesikonna Kalurite Liidu ja TÜ Eesti Mere-instituudiga Peipsi siia marja ja niisa võtmist ja hautamist. Aastalõpu seisuga oli karantiinihoones haudumisel ca 700 tuhat peipsi siia marjatera. Jätkati ka Atlandi tuura ja jõevähi kasvatamise katsetöid. Laiendati siia ja tuura järelkasvatamise võimalusi tiikidesse paigaldatud sumpades. Rajatud ujukvaide süsteem võimaldab järgmisel kasvuhooajal kasvatada siia ja tuura noorkalu 36 sumbas kogumahutavusega 194 m³.

Jahindustalituse põhiülesandeks on RMK kasutuses olevates jahipiirkondades ulukite asurkondade majandamine.

Jahindusest teenis RMK 2020. aastal 151,5 tuhat (2019. aastal 207 tuhat) eurot, millest suurema osa – 138 tuhat eurot, moodustas avalikel enampakkumistel teenitud jahilubade võõrandamise tasu. Seoses COVID-19 pandeemiaga vähenesid jahilubade eesostuõigusest laekuvad tulud kolmandiku võrra. Keskmiselt tasuti RMK-le jahipidamisõiguse eest 2,11 (2019. aastal 3,39) eurot hektari kohta. Eramaaomanikega jagati enampakkumise tuludest 12 tuhat (2019. aastal 18 tuhat) eurot. Ulukikahjusid RMK jahipiirkondades metsaomanikele hüvitada ei tulnud. Ulukihooldusele kulus 9,3 tuhat eurot, sealhulgas hirve- ja kiskjakaamera kulud 4,8 tuhat eurot.

Taimla- ja seemnemajandus

Taimla- ja seemnemajanduse tegevusvaldkonna eesmärk on metsapuu seemnete varumine ja hoidmine ning metsataimede kasvatamine.

RMK taimlatest realiseeriti 2020. aastal 23,9 miljonit (2019. aastal 22,2 miljonit) metsataime, millest 23 miljonit (2019. aastal 22,1 miljonit) kasutati RMK metsauuenduseks. Teistele metsaomanikele müüdi 0,9 miljonit (2019. aastal 0,1 miljonit) metsataime. Keskmise müügihind oli 0,22 eurot/tk (2019. aastal 0,21 eurot/tk). 95% metsataimi tarniti kevadperioodil (2019. aastal 94%). Erataimlatest metsataimi RMK metsa uuendamiseks ei ostetud (2019. aastal osteti 0,01 miljonit sanglepa taime).

Metsapuuseemneid realiseeriti kokku 1 001 (2019. aastal 1 075) kg 0,27 miljoni euro eest, millest RMK metsakülvideks kasutati 81 (2019. aastal 92) kg ja RMK taimlakülvideks 232

(2019. aastal 232) kg ning müüdi 688 (2019. aastal 751) kg. Keskmise metsapuu seemnete müügihind oli 265 (2019. aastal 280) eurot/kg.

Kuusesemmet varuti 2 335 kg, männiseemmet varuti 454 kg, kasesemmet 32 kg. Metsapuu-seemnete varude jääk oli aasta lõpu seisuga 8 690 kg (2019. aastal 7 585 kg), sellest kuusesemmet 6 180 kg, männiseemmet 2 510 kg, arukasesemmet 254 kg. Kuusesemne varu katab Eesti metsanduse 12 aasta, männiseemne varu 6 aasta ja kase seemne varu 4 aasta vajaduse.

Uute metsaseemlate rajamiseks ja hooldamiseks kulus 0,19 miljonit (2019. aastal 0,14 miljonit) eurot. Selle summa eest rajati ja hooldati noori kuuse- ja männiseemlaid. Tootvate seemlate hooldamiseks kulus 0,06 miljonit eurot. Metsapuude parendamise programmi töödeks, katsetaimede kasvatamiseks, järglaskatsete rajamiseks ja hooldamiseks kulus 0,10 miljonit (2019. aastal 0,10 miljonit) eurot.

Kapitaalmahutused

Põhivarade soetamiseks ja parendamiseks kasutati 2020. aastal 26,8 miljonit (2019. aastal 29,5 miljonit) eurot, millest 23,5 miljonit (2019. aastal 27,3 miljonit) eurot oli seotud tootmisega ja 3,3 miljonit (2019. aastal 2,2 miljonit) eurot organisatsiooni ülalpidamisega. Osa tootmisinvesteeringutest olid kaetud sihtfinantseeringutega, kokku summas 0,3 miljonit (2019. aastal 2,1 miljonit) eurot.

Tootmisega seotud investeeringud tehti põhiliselt teedesse- ja kuivendussüsteemidesse ning looduskaitsetöösse, millele kokku kulus 16,7 miljonit (2019. aastal 21,7 miljonit) eurot. Lisaks investeeringud Põlula kalakasvatustalituse ja taimla- ja seemnemajanduse tegevusvaldkonna tootmisvahenditesse ning tootmishoonetesse summas 3,8 miljonit (2019. aastal 2,0 miljonit) eurot ja metsatehnikasse 0,1 miljonit (2019. aastal 0,6 miljonit) eurot. Lisaks soetati 2020. aastal maad 2,9 miljoni (2019. aastal 3,0 miljoni) euro eest.

Organisatsiooni ülalpidamisega seotud investeeringuteks olid soetatud transpordivahendid summas 0,4 miljonit (2019. aastal 0,2 miljonit) eurot, IT investeeringud summas 0,8 miljonit (2019. aastal 0,9 miljonit) eurot ning kinnisvara parendused summas 2,1 miljonit (2019. aastal 1,1 miljonit) eurot, millest enamus kulus RMK Tartu kontori ehitamisele.

2021. aasta tegevusplaan

2021. aastal jätkab RMK nõukogu poolt kinnitatud arengukava eesmärkidest lähtuvalt tavapärasest majandustegevust. 2021. aastal kavatakse kinnitatud eelarve kohaselt müüa puitu 3,87 miljonit (2020. aastal oli 4,0 miljonit) kuupmeetrit, keskmise hinnaga 45,8 eurot/m³.

2021. aasta müügituluks planeerimine 186,3 miljonit (2020. aastal 187,5 miljonit) eurot ja ärikasumiks enne maksustamist 33,0 miljonit (82,5 miljonit) eurot.

Kapitaalmahutusteks on kinnitatud eelarve järgi planeeritud kasutada 28,4 miljonit eurot. Suuremamahulistest investeeringutest on teedesse ja kuivendussüsteemidesse kavandatud 16,6 miljonit eurot, taimlamajanduse tootmisvahenditeks 0,5 miljonit eurot, IT investeeringuteks 0,8 miljonit eurot, tootmishoonetesse 4,5 miljonit eurot ja maa ostuks 5,0 miljonit eurot.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**BILANSS**

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019	Lisad
VARAD			
Käibevarad			
Raha	82 924	96 527	2
Nõuded ja ettemaksed	13 390	14 952	3
Varud	19 349	25 794	5
Bioloogilised varad	30 053	23 690	9
Kokku käibevarad	145 716	160 963	
Põhivarad			
Kinnisvarainvesteeringud	773	1 117	6
Materiaalsed põhivarad	571 623	556 168	7
Immateriaalsed põhivarad	1 474	1 375	8
Bioloogilised varad	746 794	642 690	9
Kokku põhivarad	1 320 664	1 201 350	
KOKKU VARAD	<u>1 466 380</u>	<u>1 362 313</u>	
KOHUSTISED JA NETOVARA			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	13 928	21 239	10
Lühiajalised eraldised	3 049	3 075	13
Kokku lühiajalised kohustised	16 977	24 314	
Pikaajalised kohustised			
Pikaajalised ettemaksed	6	7	
Pikaajalised eraldised	642	745	13
Kokku pikaajalised kohustised	648	752	
KOKKU KOHUSTISED	<u>17 625</u>	<u>25 066</u>	
Netovara			
Riigikapital	1 174 064	1 177 854	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	93 403	569 318	
Aruandeaasta kasum/kahjum koos kasumiga/kahjumiga bioloogiliste varade ümberhindlusest	181 288	-409 925	
KOKKU NETOVARA	1 448 755	1 337 247	
KOKKU KOHUSTISED JA NETOVARA	<u>1 466 380</u>	<u>1 362 313</u>	

KASUMIARUANNE

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019	Lisad
Müügitulu	187 540	218 709	17
Muud äritulud	49 032	5 615	18
Kasum bioloogilistelt varadelt	351	893	9
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-6 507	1 982	5
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivarade valmistamisel	38	31	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-99 808	-103 753	19
Mitmesugused tegevuskulud	-9 808	-10 426	20
Tööjõukulud	-27 652	-27 457	21
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-10 702	-10 352	6,7,8
Muud ärikulud	-99	399	
Ärikasum	<u>82 385</u>	<u>75 641</u>	
Muud finantstulud ja -kulud	109	137	22
Kasum enne tulumaksustamist	<u>82 494</u>	<u>75 778</u>	
Tulumaks	-14 662	-9 785	23
Aruandeaasta kasum	<u>67 832</u>	<u>65 993</u>	
Bioloogiliste varade ümberhindlus	113 456	-475 918	9
Aruandeaasta lõplik kasum (kahjum) koos kasumiga (kahjumiga) bioloogiliste varade ümberhindlusest	<u>181 288</u>	<u>-409 925</u>	

RAHAVOOGUDE ARUANNE

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019	Lisad
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum	82 384	75 641	
Korrigeerimised			
Põhivarade ja kinnisvarainvesteeringute kulum ja väärtuse langus	10 702	10 352	6,7,8
Kasum põhivarade ja kinnisvarainvesteeringute müügist	-45 485	-96	
Kasum bioloogilistelt varadelt	-351	-893	
Muud korrigeerimised ¹	-638	-2 901	
Kokku korrigeerimised	-35 772	6 462	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	281	-564	
Varude muutus	6 445	-1 973	5
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-340	202	
Kokku rahavood käibevarades	6 386	-2 335	
Kokku rahavood äritegevusest	52 998	79 768	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-26 750	-28 947	7,8,11
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade ning kinnisvarainvesteeringute müügist	45 914	85	6,7,8
Laekunud põhivarade sihtfinantseerimisest	1 855	1 637	15
Laekunud intressid	157	161	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	21 176	-27 064	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Makstud dividendid	-65 990	-41 640	23
Makstud dividendide tulumaks	-21 787	-8 035	23
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-87 777	-49 675	
Kokku rahavood	<u>-13 603</u>	<u>3 029</u>	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	96 527	93 498	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-13 603	3 029	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	82 924	96 527	2

¹ Muud korrigeerimised real on kajastatud kasutatud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks

NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

(tuhandetes eurodes)

	Riigikapital	Eelmiste jaotamata perioodide kasum	Aruandeaasta kasum (kahjum) koos kasumiga (kahjumiga) bioloogiliste varade ümber- hindlusest	Netovara kokku
31.12.2018	1 178 835	750 356	-139 398	1 789 793
2018. aasta kahjumi kandmine eelmiste perioodide kasumiks	0	-139 398	139 398	0
Makstud dividendid ²	0	-41 640	0	-41 640
2019. aruandeaasta kasum koos kahjumiga bioloogiliste varade ümberhindlusest	0	0	-409 925	-409 925
Varade saamine ¹	20	0	0	20
Varade andmine ¹	-162	0	0	-162
Maa riigi omandisse jätmise ¹	388	0	0	388
RMK-le üle antud maadega seotud bioloogiliste varade ümberhindlus ³	-1 227	0	0	-1 227
31.12.2019	1 177 854	569 318	-409 925	1 337 247
2019. aasta kahjumi kandmine eelmiste perioodide kasumiks	0	-409 925	409 925	0
Makstud dividendid ²	0	-65 990	0	-65 990
2020. aruandeaasta kasum koos kasumiga bioloogiliste varade ümberhindlusest	0	0	181 288	181 288
Varade saamine ¹	9	0	0	9
Varade andmine ¹	-512	0	0	-512
Maa riigi omandisse jätmise ¹	53	0	0	53
RMK-le üle antud maadega seotud bioloogiliste varade ümberhindlus ³	-3 340	0	0	-3 340
31.12.2020	1 174 064	93 403	181 288	1 448 755

¹ Varade saamise, varade andmise ja maa riigi omandisse jätmise osas vt lisa 6,7.² Makstud dividendide ja tulumaksu osas vt lisa 23.³ RMK-le üle antud maadega seotud bioloogiliste varade ümberhindlus vt lisa 9.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Riigimetsa Majandamise Keskuse (edaspidi ka kui „RMK”) 2020. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Eesti finantsaruandluse standardile. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded kehtestatakse raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis (edaspidi *üldeeskiri*) sätestatud nõuded.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kasutades soetusmaksumuse meetodit, va juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Riigimetsa Majandamise Keskus kasutab kasumiaruande esitusviisil Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 1. Bioloogiliste varade (mets) igaaastane ümberhindlus esitatakse eraldi kirjel peale aruandeaasta kasumit.

Rahavoogude aruande koostamisel on laekumised ja väljamaksed rühmitatud nende eesmärgi järgi äritegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogudeks. Äritegevuse rahavoogude kajastamisel on kasutatud kaudset meetodit, mille puhul on äritegevuse rahavoogude leidmiseks korrigeeritud ärikasumit, elimineerides mitterahaliste majandustehingute mõju, äritegevusega seotud varade ning kohustiste saldode muutused ning sihtfinantseerimise saamise ja andmisega seotud tulud ja kulud.

Raha

Raha ekvivalentina kajastatakse kassas ja panga arvelduskontodel olevat raha. Raha ekvivalentidena kajastatakse ka katkestamisvõimalusega lühiajalisi kuni 12 kuulisi deposiite.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

RMK arvestusvaluutaks on euro, mis on ka aruannete esitusvaluutaks; kõiki teisi valuutasid loetakse välisvaluutadeks.

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustised aruandekuupäeva seisuga on ümber hinnatud eurodesse aruandekuupäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega, muud valuutakursist tulenevad erinevused kajastatakse aga finantstuludes ja -kuludes.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded teiste osapoolte vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Vähemalt iga kvartali lõpus hinnatakse nõuete laekumise tõenäosust. Võimaluse korral hinnatakse iga nõude laekumise tõenäosust eraldi. Nõuete hindamisel võetakse arvesse nii aruandekuupäevaks teadaolevaid kui ka aruande kuupäeva järgseid kuni aruande koostamiseni selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõude laekumise tõenäosust. Nõue loetakse lootusetuks, kui puuduvad igasugused võimalused nõude kogumiseks või kui selle tagasinõudmiseks tehtavad kulutused ületavad hinnanguliselt laekumisest saadaolevat tulu. Nõuete allahindluse kulu kajastatakse kasumiaruandes kirjel *Mitmesugused tegevuskulud*.

Varud

Varud on varad:

- (a) mida hoitakse müügiks tavapärase äritegevuse käigus;
- (b) mida parajasti toodetakse müügiks tavapärase äritegevuse käigus;
- (c) materjalid või tarvikud, mida tarbitakse tootmisprotsessis või teenuste osutamisel.

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmis- kulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Neto realiseerimisväärtus on toote hinnanguline müügihind tavapärase äritegevuse käigus, millest on maha arvatud hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügivalmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Puidu varude allahindluse aluseks on kvaliteedinõuete langus (kui puit jääb pikaks ajaks laoplatstile seisma), mille järgselt tehakse laos ümbersorteerimine.

Metsapuuseemnete allahindluse aluseks on vanus või idanevuse vähenemine.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuks üldeeskirja tähenduses loetakse ainult sellist maad või hoonet või osa hoonest, mida renditakse välja avalikku sektorisse mittekuuluvale üksusele renditulu teenimise eesmärgil või hoitakse turuväärtuse tõstmise eesmärgil ja mida ükski avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Hooneid ja ruume, mida kasutatakse avaliku sektori üksuse poolt, kajastatakse kui materiaalsel põhivaral.

Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil.

Soetusmaksumuse meetodi rakendamisel kajastatakse kinnisvarainvesteeringut sarnaselt materiaalse põhivaraga, st soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused väärtuse võimaliku langusest.

Amortisatsiooninorm määratakse igale kinnisvara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast. Kinnisvarainvesteeringute gruppide kasulikud eluead on järgmised:

EHITISED	Eeldatav kasulik eluiga aastates	Amortisatsiooni norm protsentides
Hooned		
Kivihooned	34	3
Puithooned	17	6
Kergkonstruktsioonid	12	8

Rajatised		
Laudteed, piirded jt puidust kerged välikonstruktsioonid	5	20
Kattega platsid	12	8
Teed, truubid ja kuivendussüsteemid	30	3
Muud rajatised	12	8

Maad ei amortiseerita.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalsed põhivarad on varad, mida RMK kasutab toodete tootmisel, teenuste osutamisel või halduseesmärkidel ja mida ta kavatsseb kasutada pikema perioodi jooksul kui üks aasta.

Immateriaalsed varad on füüsilise substantsita, teistest varadest eristatavad mittemonetaarsed varad.

Materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade kapitaliseerimise alampiir alates 01.01.2017 on 5 000 eurot välja arvatud maa, mis võetakse soetusmaksumuses arvele olenemata maksumusest. Väiksema soetusmaksumusega objektide ostuhind kajastatakse üldjuhul perioodikuluna ja selliste varade üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Riigiasutuste vahelised tasuta varade üleandmised ja vastuvõtmised kajastatakse alates 01.09.2010 läbi netovara.

Maade arvelevõtmisel on 6 erinevat alust:

- 1) Maad aktiga arvele (üleandja Maa-amet või muu juriidiline isik, alus Keskkonnaministri käskkiri, mille seaduslikuks aluseks on Riigivaraseadus);
- 2) Tasaarvlemise alusel (üleandja Maa-amet, alus Keskkonnaministri käskkiri, mille seaduslikuks aluseks on Looduskaitseseadus);
- 3) Omandamised (üleandja Maa-amet, alus Keskkonnaministri käskkiri, mille seaduslikuks aluseks on Riigivaraseadus ja Maareformi seadus);
- 4) Ostueesõigusega (üleandja Maa-amet, alus Keskkonnaministri käskkiri, mille seaduslikuks aluseks on Looduskaitseseadus);
- 5) Maa riigi omandisse jätmised (andmed Maa-ameti andmebaasist, üleandjat ei ole, alus Keskkonnaministri käskkiri, mille seaduslikuks aluseks on Maareformi seadus);
- 6) Katastri jagamised (andmed Maa-ameti andmebaasist, üleandjat ei ole, alus RMK juhatuse liikme käskkiri, mille seaduslikuks aluseks on Maakorraldusseadus).

Hinnad, mis ei tulene tehingust (tasaarvlemine ja ostueesõiguse kasutamine, muu omandamine, arvelevõtmise aluseks on konkreetse tehingu väärtus), tulenevad maa maksustamishinnast, mis on kinnitatud keskkonnaministri määrusega 2001. aastal (tuleneb maa hindamise seadusest) igale maatükile.

Materiaalne põhivara, mis vastab vara bilansis kajastamise kriteeriumitele, võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb:

- (a) ostuhinnast (kaasa arvatud tollimaks ja mittetagastuvad maksud);
- (b) soetamisega otseselt seotud kulutustest ja
- (c) vara tulevase demonteerimisega ja asukoha taastamisega (nt maa rekultiveerimine) seotud hinnanguliste kulutuste nüüdisväärtusest juhul, kui selle kajastamine vastab juhendis RTJ 8 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ kirjeldatud eraldiste moodustamise põhimõtetele.

Põhivara võib arvele võtta kogumina ainult juhul, kui kogum moodustab ühesuguse kasutusega terviku ja kogumi soetusmaksumus algab vähemalt põhivara kapitaliseerimise alampiirist (ilma käibemaksuta). Kui ühe ja sama vara olulistel komponentidel on erinevad kasutusead, võetakse komponendid raamatupidamises arvele eraldi varadena (komponentide summaarne soetusmaksumus algab vähemalt põhivara kapitaliseerimise alampiirist ilma käibemaksuta).

Põhivara soetusmaksumusse võetakse arvele kulutused, mis on vajalikud selle viimiseks tööseisukorda ja asukohta (vara soetusmaksumus, kulutused transpordile, paigaldamisele). Vara soetusmaksumusse ei kapitaliseerita vara kasutuselevõtmisega seotud koolitus- või lähetuskulu.

Vara tellimisega seotud kulu (hankekonkursi korraldamine, tellija järelvalve) ei kapitaliseerita, kui seda tehakse oma töötajate poolt ning selle suurus ei ole usaldusväärselt määratav või oluline. Avaliku sektori üksused ei kapitaliseeri põhivara soetusmaksumusse makse ja lõive.

Kui materiaalne või immateriaalne põhivara valmistatakse oma töötajate poolt, kusjuures otsesed kulutused põhivara valmistamiseks ületavad põhivara arvelevõtmise alampiiri, kapitaliseeritakse vastava akti alusel:

- 1) vara valmistamise ja installeerimisega seotud töötajatele põhivara valmistamise aja eest makstud töötasu ja sellelt arvestatud maksukulu;
- 2) vara valmistamiseks kasutatud materjalid;
- 3) vara valmistamise või asukohta toimetamisega otseselt seotud materjali- ja teenuste kulud.

Parendusega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele (RTJ 5 tähenduses) ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele ning kulutuse maksumus on vähemalt põhivara kapitaliseerimise alampiirina (ilma käibemaksuta) sätestatud summa. Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse kasumiaruandes perioodi kuluna.

Kui parendusega kaasnes vara olulise osa väljavahetamine, kantakse väljavahetatud osa hinnanguline esialgne soetusmaksumus ja sellele vastav kogunenud kulum põhivara arvelt maha.

Bilansis kajastatakse materiaalsel põhivara tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Materiaalse ja immateriaalse põhivara objektide soetusmaksumus amortiseeritakse üldjuhul kuluks nende hinnangulise kasuliku eluea jooksul.

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset amortisatsiooni arvestuse meetodit. Vara hakatakse amortiseerima alates selle kasutusvalmis saamise hetkest ning lõpetatakse selle täieliku amortiseerumise või kasutusest eemaldamise kuul. Kui 100%-liselt amortiseerunud vara on veel kasutuses, kajastatakse nii soetusmaksumust kui ka kogunenud kulumit bilansis seni, kuni vara on lõplikult kasutusest eemaldatud.

Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast. Põhivara gruppide kasulikud eluead on järgmised:

Põhivarade grupp	Eeldatav kasulik eluiga aastates	Amortisatsiooni norm protsentides
EHITISED JA RAJATISED		
Hooned		
Kivihooned	34	3
Puithooned	17	6

Kergkonstruktsioonid	12	8
Rajatised		
Laudteed, piirded jt puidust kerged välikonstruktsioonid	5	20
Kattega platsid	12	8
Teed, truubid ja kuivendussüsteemid	30	3
Muud rajatised	12	8
MASINAD JA SEADMED		
Masinad ja seadmed		
Traktorite ja metsaveomasinate lisaseadmed ja haagised	3,3	30
Muud masinad ja seadmed	5	20
Harvester	6	17
Skidder	7	14
Intensiivselt kasutatavad (kahes või enamas vahetuses) metsaveotraktorid	3,3	30
Transpordivahendid		
Sõiduaudod	5	20
Veoaudod	5	20
Muud sõidukid ja transpordivahendid	5	20
Inventar, tööriistad, bürooseadmed		
Arvutustehnika	2,8	34
MUU MATERIAALNE VARA		
Inventar, tööriistad, bürooseadmed		
Muu inventar, tööriistad, seadmed	5	20

Maad ei amortiseerita.

Põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, st edasiulatuvalt.

Materiaalse põhivara väärtuse võimaliku languse hindamisel lähtutakse raha genereerivate varade puhul RTJ-s 5 toodud põhimõtetest ja raha mitte-genereerivate varade puhul IPSAS 21 toodud teguritest. Raha mitte-genereerivate varade väärtuse vähenemise tuvastamiseks kaalutakse järgnevaid tegureid:

- 1) Varaga osutatavate avalike teenuste järgi on vajadus lõppenud või oluliselt vähenenud;
- 2) Märkimisväärsed pikaajalised muudatused tehnoloogilises vallas, poliitilises ja õiguslikus keskkonnas;
- 3) Varade füüsiline kahjustumine, hävimine, lammutamine, kadumine jne;
- 4) Pikaajalised muudatused, mis mõjutavad vara kasutamist ja kasutusviisi;
- 5) Katkestatakse pooleliolevate varade ehitus enne ehitustööde lõppemist või kasutusvalmis saamist;
- 6) Oluline pikaajalise nõudluse vähenemine teenuse järgi.

Raha genereerivate varade bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutmine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib juhatus läbi vara kaetava väärtuse testi. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse see vara või raha genereeriva üksuse moodustatavad varad alla kuni kaetava

väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus (ehk kasutusväärtus) või selle vara õiglase väärtus, mida on vähendatud müügikulutustega, olenevalt kumb on kõrgem. Vara õiglase väärtuse määramisel kasutatakse vajadusel RMK väliste ekspertide abi. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruande kirjel *Põhivarade kulum ja väärtuse langus*.

Kui järgnevatel perioodidel vara kaetav väärtus on tõusnud üle vara bilansilise väärtuse, siis allahindlus tühistatakse ja suurendatakse vara bilansilist väärtust, kuid mitte rohkem, kui bilansilise väärtuseni, mis varal oleks, kui allahindlust ei oleks tehtud. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse kasumiaruandes samal real, kus kajastati ka varem allahindlus.

Põhivara eemaldatakse bilansist selle müümise hetkel, või kui selle edasine kasutamine või müük ei tekita tõenäoliselt majanduslikku kasu, või kui vara enam ei eksisteeri (on hävitatud või hävinud, kadunud vms) või põhivara mahakandmise otsuse alusel enne selle utiliseerimist või hävitamist. Vara mahakandmisel kajastatakse põhivara jääkmaksumus amortisatsioonikuluna.

Immateriaalse vara puhul eeldatakse, et tegemist on piiratud kasuliku elueaga varaga. Piiratud kasuliku elueaga immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset amortisatsiooni meetodit. Kui ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata immateriaalse vara kasulikkude eluiga, amortiseeritakse see vara kuni 10 aasta jooksul.

Immateriaalse põhivara gruppide kasulikud eluead on järgmised:

Põhivarade grupp	Eeldatav kasulik eluiga aastates	Amortisatsiooni norm protsentides
Arvutitarkvara	2,8	34

Bioloogilised varad

RMK valduses oleva metsa väärtuse arvestusel lähtutakse üldeeskirja lisast 8 „Riigimetsa hindamine“.

Riigimetsa õiglase väärtuse hindamisel (edaspidi kasutatud ka *metsa väärtuse hindamisel*) lähtutakse riigimetsa tulevastest raiemahtudest, mis arvestavad ühtlase ja igavikulise metsakasutuse mahuga, diskonteerides metsamajandamisest tulevikus tekkivad keskmistena prognoositud rahavood tänasesse päeva.

Riigimetsa õiglase väärtus leitakse kümne aasta keskmisena prognoositud aastase metsamajandamise tulude (*MT*) ja metsamajandamise kulude (*MK*) vahena, jagatuna diskontomäära (*I*) ja inflatsioonimäära (*P*) vahega.

Riigimetsa bilansilise väärtuse (*RBV*) arvestamise valem:

$$RBV = \frac{MT - MK}{I - P}$$

Metsamajandamise tulud (*MT*) leitakse puidu keskmise müügihinna (*KMH*) ja riigimetsa kümne aasta keskmisena prognoositud aastase raiemahu (*RM*) korrutisena.

Puidu keskmine müügihind (*KMH*) leitakse kümne aasta keskmise prognoositud müügihinna alusel ilma lisanduvate maksudeta. Müügihinna prognoosimisel võetakse arvesse hinnanguid makromajandusliku olukorra, sealhulgas puiduturul toimuvate muutuste kohta.

Metsamajandamise kulud (*MK*) leitakse kümne aasta keskmisena prognoositud kuludena, mis võimaldavad seaduse alusel ettenähtud raiemahtude saavutamise ning loovad eeldused metsa taastootmiseks samaväärses mahus ning kvaliteedis. Kulude prognoosi koostamisel lähtutakse mineviku kulude tasemetest. Metsamajandamise kulude koosseisu arvatakse metsa müügi, uuendamise, hooldamise, valve, teede ja kuivendussüsteemi korrashoiuga seotud kulud, sh amortisatsioon. Kulude koosseisu ei arvestata ühekordseid olulisi kulusid, mis olid seotud ainult aruandeaastaga ja mida ei esine tulevikus.

Metsamajandamise kulude (*MK*) prognoosimise keerukuse vähendamiseks eeldatakse, et metsamajandamisega seotud keskmine aastane amortisatsioon ja investeeringute määr on pikas perspektiivis võrdsed, mistõttu lähtutakse metsa majandamisega seotud kuludes käesoleva hetke amortisatsiooni tasemest, arvestamata eraldi tulevaste perioodide investeeringuid.

Diskontomäärana (*I*) kasutatakse Rahandusministeeriumi riigivara osakonna poolt RMK-le arvestatud omakapitali tulumäära.

Inflatsiooni mõju ei arvestata puidu keskmise müügihinna (*KMH*) ega ka metsamajandamise tulude (*MT*) prognoosimisel, vaid inflatsioonimääraga korrigeeritakse metsamajandamise netotulu. Inflatsioonimäärana (*P*) võetakse arvesse metsamajandussektoris prognoositav kümne aasta keskmine inflatsioonimäär.

Riigimetsa väärtus arvutatakse iga aasta lõpu seisuga ümber. Väärtuse muutus kajastatakse kasumiaruandes kirjel *Bioloogiliste varade ümberhindlus*, väljaarvatud riigimetsa tasuta üleandmise ja vastuvõtmise tulemusena tekkinud metsamaa pindala muutusele vastava riigimetsa õiglase väärtuse osa, mis kajastatakse netovara muutusena kirjel *Riigikapital*.

Bioloogiliste varade käibevara osa leidmiseks kasutatakse bioloogiliste varade väärtuse leidmisel kasutatud 10 aasta keskmisena prognoositud metsamaterjali kuupmeetri müügihinna ning 10 aasta keskmisena prognoositud kulu kuupmeetri kohta. Mõlemad väärtused korrutatakse 10 aasta keskmisena prognoositud aastase raiemahuga. Saadud tulu ja kulu vahe kajastatakse käibevarades. Käibevarades kajastatud bioloogilised varad iseloomustavad järgneva aruandeperioodi hinnangulist kasumit puidu müügist.

RMK kajastab bioloogiliste varadena ka metsataimi käibevarade rühmas.

Bioloogilisi varasid (va mets), mille õiglase väärtus on usaldusväärselt hinnatav mõistliku kulu ja pingutusega, kajastatakse nii esmasel arvele võtmisel kui ka järgnevatel aruandekuupäevadel nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused. Käibevaradena kajastatakse ainult selliseid bioloogilisi varasid, mis on soetatud edasimüümise eesmärgil või realiseeritakse tavapärase äritsükli käigus. Bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Rendid

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule, vastasel juhul loetakse rendilepingut kasutusrendiks.

Kapitalirendina kajastatakse kõik lepingud, kus on täidetud vähemalt üks järgnevatest tingimustest:

- 1) renditava vara omandiõigus läheb rendiperioodi lõpuks üle rentnikule;
- 2) rentnikul on optioon osta renditavat vara oluliselt madalama hinnaga selle õiglasest väärtusest ning on kindel, et rentnik seda õigust kasutab;
- 3) lepinguperiood katab üle 75% renditava vara majanduslikust elueast;
- 4) rendi jõustumise hetkel on rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtus üle 90% renditava vara õiglasest väärtusest;
- 5) renditud vara on nii spetsiifiline, et vaid rentnik saab seda ilma modifikatsioonideta kasutada.

RMK kui rendileandja.

RMK kajastab kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara oma bilansis tavakorras, analoogiliselt muule bilansis kajastatavale varale.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna, välja arvatud juhul, kui mõni muu süstemaatiline meetod peegeldab objektiivsemalt varast tulenevate hüvede ajalist jaotumist.

RMK kui rentnik.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna, välja arvatud juhul, kui mõni muu süstemaatiline meetod peegeldab objektiivsemalt varast tulenevate hüvede ajalist jaotumist.

RMK rendib kasutusrendi tingimustel välja maad. Tingimuslikke rendilepinguid ei sõlmita. Rendilepinguid pikendatakse erandkorras. Väljaostmise võimalus puudub.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldist kajastatakse bilansis juhul, kui:

- 1) RMK-l lasub enne aruandekuupäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või tegevusest tingitud kohustus;
- 2) kohustuse realiseerumine on tõenäoline;
- 3) kohustuse summat on võimalik usaldusväärsetl mõõta.

Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldiste täitmiseks tõenäoliselt vajaliku summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldised võetakse arvele lühi- ja pikaajalise osana, lähtudes hinnangust nende realiseerumise tähtajale. Eraldise suurusele hinnangu andmisel võib kaasata ka eksperte väljastpoolt RMK-d.

Eraldiste moodustamist kajastatakse samaaegselt kuludes (eraldiste vähenemist kulude vähenemisena). Pikaajalised eraldised kajastatakse bilansis eraldistega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas.

Olulised lubadused, garantiid ja muud kohustised, mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, on avalikustatud raamatupidamise aastaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksustatakse üldiselt tulumaksumääraga 20/80 jaotatavate dividendide netosummast (võrdub 20%-ga jaotatava kasumi brutosummast). Regulaarselt makstavaid dividende maksustatakse alates 2019. aastast määraga 14/86 dividendide netosummast. Dividendimakseid loetakse regulaarseteks, kui jaotatava kasumi summa ei ületa ettevõtte viimase kolme aasta keskmist jaotatud kasumit, millelt on Eestis

makstud tulumaksu. Maksumäärä 14/86 saab enne 2021. aastat rakendada järgnevalt: (i) 2019. aastal saab seda rakendada ühele kolmandikule 2018. aastal jaotatud kasumist, millelt on makstud tulumaksu ja (ii) 2020. aastal saab seda rakendada ühele kolmandikule 2018. ja 2019. aastal jaotatud kasumist, millelt on makstud tulumaksu.

Finantskohustised

Finantskohustisi (nt võlad tarnijatele, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) kajastatakse bilansis üldjuhul korrigeeritud soetusmaksumuses. Kohustiste kajastamisel peetakse kinni tekkepõhisuse printsiibist, mille järgi kõik aruandeperioodil tekkinud kohustised kajastatakse aruandeperioodi bilansis.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas.

Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele maksmisele kuuluva tasu õiglasest väärtusest, arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on kas rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivarade soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk; kui eksisteerib sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna vastava riski kadumisel.

Tulu kajastamine

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtusest võttes arvesse lepingutes ette nähtud hinnavähendusi ja rabatte.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik alljärgnevalt loetletud tingimused on täidetud:

- (a) olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale;
- (b) müüjal ei ole jätkuvalt niisugust haldamise vastutust, mida seostatakse omandiga ning puudub kontroll kauba või toote üle;
- (c) tulu müügitehingust saab usaldusväärset mõõta;
- (d) tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline;
- (e) tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärset hinnata.

Tulu teenuse müügist kajastatakse lähtudes valmidusastme meetodist. Juhul kui teenus osutatakse väga lühikese ajaperioodi jooksul ning tulu periodiseerimise mõju oleks ebaoluline, kajastatakse tulu kohe pärast teenuse osutamist.

Tulu, mida saadakse vara kasutada andmise eest intresside, litsentsitasude või dividendidena, kajastatakse siis kui:

- (a) tulu laekumine on tõenäoline; ja
- (b) tulu suurust on võimalik usaldusväärset hinnata.

Intressitulu kajastatakse lähtudes vara sisemisest intressimäärast. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

Tulu maksustamine

Vastavalt metsaseaduse § 48 lõikele 5 kinnitab Vabariigi Valitsus valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul RMK puhaskasumist riigieelarvesse kantava summa.

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kehtiv maksumäär on 20% (tasumisele kuuluv maksusumma moodustab 20/80 netoväljamaksest). Alates 2019. aastast rakendub regulaarselt makstavatele dividendile madalam maksumäär 14% (14/86 netoväljamaksest). Sealjuures kohaldub madalam maksumäär 2020. aastal makstavatele dividendidele, mille summa moodustab kuni 2/3 aastatel 2018 ning 2019 jaotatud ja maksustatud keskmistest netodividendidest.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna ning bilansis eraldisena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide reaalsele väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval. Maksustamissüsteemi omapärasest lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel edasilükkunud tulumaksuvara ega kohustusi.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena, on toodud aastaaruande lisas Eraldised ja tingimuslikud kohustused.

Seotud osapooled

RMK aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- 1) tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmed ja nende pereliikmed, kelleks loetakse vähemalt abikaasa, elukaaslane ja laps;
- 2) sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kelle üle, punktis 1 nimetatud isikutel üksi või koos pereliikmetega on valitsev või oluline mõju;
- 3) äriühingud, kus RMK on volitatud esindaja (tütarettevõtted).

Raamatupidamise aastaaruandes avaldatakse informatsioon seotud osapooltega tehtud tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või raamatupidamise sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele. Samuti avalikustatakse raamatupidamise aastaaruandes tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani liikmele aruandeaastal arvestatud tasud ja olulised soodustused.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega.

Korrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid ning selle mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja kasumiaruandes.

Mittekorrigeeriv aruandekuupäevajärgne sündmus on selline sündmus, mis ei anna tunnistust aruandekuupäeval eksisteerinud asjaoludest ning tavaliselt ei kajastata selle mõju lõppenud aasta bilansis ja kasumiaruandes, need on avaldatud lisades juhul, kui nad on olulised.

Lisa 2 Raha

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Sularaha kassas	8	5
Arvelduskontod	82 916	46 522
Tähtajalised deposiidid	0	50 000
Kokku raha	82 924	96 527

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Nõuded ostjate vastu	11 818	13 003
Ostjatelt laekumata arved	11 821	13 006
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-3	-3
Muud lühiajalised nõuded	1 529	1 912
Muud viitlaekumised	448	213
Laekumata muud lühiajalised nõuded	41	71
Seadusandlusest tulenevad laekumata toetused	3	3
Saamata sihtfinantseerimine (lisa 15)	1 037	1 625
Ettemaksed	43	37
Kokku nõuded ja ettemaksed	13 390	14 952

Viitlaekumistena on kajastatud ostjale veoselehega üle antud, kuid ostja poolt mõõtmata puidukoguste kajastatud nõuded.

Kõigi nõuete ja ettemaksete järelejäänud tähtaeg on kuni 12 kuu jooksul.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Tulumaks dividendidelt (lisa 23)	0	7 125
Käibemaks	738	728
Üksikisiku tulumaks	267	277
Erisoodustuse tulumaks	19	24
Sotsiaalmaks	503	536
Kohustuslik kogumispension	21	23
Töötuskindlustusmaks	32	33
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	5	70
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	1 585	8 816
(lisa 10)		

Lisa 5 Varud

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Tooraine ja materjal	221	145
Lõpetamata toodang	1 647	2 552
Metsamaterjal, metsast kokku vedamata	1 647	2 552
Valmistoodang	17 422	23 024
Metsamaterjal	15 118	21 119
Muud (seemned, istutusmaterjal)	2 304	1 905
Müügiks ostetud kaubad	53	62
Ettemaksed varude eest	6	11
Kokku varud	19 349	25 794

Lisa 6 Kinnisvarainvesteeringud

(tuhandetes eurodes)

	Maa	Ehitised	Kokku
Saldo 31.12.2019			
Soetusmaksumus	575	3 205	3 780
Akumuleeritud kulum	0	-2 663	-2 663
Jääkmaksumus	575	542	1 117
Müügid	-351	-55	-406
Amortisatsioonikulu	0	-127	-127
Ümberklassifitseerimine materiaaletest põhivaradest	189	0	189
Saldo 31.12.2020			
Soetusmaksumus	413	2 888	3 301
Akumuleeritud kulum	0	-2 528	-2 528
Jääkmaksumus	413	360	773
Müüdüd kinnisvarainvesteeringud müügihinnas			
2020			45 679
2019			49
Kasum kinnisvarainvesteeringute müügist			
2020			45 257
2019			42
Teenitud renditulu kinnisvarainvesteeringutelt			
2020			31
2019			28
Kinnisvara haldamisega seotud otsesed kulud			
2020			-28
2019			-19

Lisa 7 Materiaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

	Masinad ja seadmed							Ettemaksed	Kokku
	Maa	Ehitised ja rajatised	Transpordi- vahendid	Arvutid ja arvuti süsteemid	Muud masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata ehitised		
Saldo 31.12.2019									
Soetusmaksumus	381 003	239 908	6 779	1 639	9 077	4 262	6 039	4	648 711
Akumuleeritud kulum	0	-74 833	-5 428	-1 336	-7 814	-3 132	0	0	-92 543
Jääkmaksumus	381 003	165 075	1 351	303	1 263	1 130	6 039	4	556 168
Ostud ja parendused	2 904	49	466	92	213	122	22 254	0	26 100
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused	2 904	49	0	0	0	0	22 254	0	25 207
Muud ostud ja parendused	0	0	466	92	213	122	0	0	893
Varade saamine¹	9	0	0	0	0	0	0	0	9
Amortisatsioonikulu	0	-8 356	-618	-191	-545	-260	0	0	-9 970
Katastri avamised, sulgemised²	-115	0	0	0	0	0	0	0	-115
Müügid	0	-7	0	0	0	0	0	0	-7
Mahakandmised	0	-29	0	0	0	0	0	0	-29
Varade andmine²	-395	-2	0	0	0	0	0	0	-397
Ümberklassifitseerimised	-185	20 719	-4	0	1 738	22	-22 475	-4	-189
Ümberklassifitseerimine lõpetamata projektidest	4	20 719	-4	0	1 738	22	-22 475	-4	0
Ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringutesse	-189	0	0	0	0	0	0	0	-189
Maa riigiomandisse jätmise³	53	0	0	0	0	0	0	0	53
Saldo 31.12.2020									
Soetusmaksumus	383 274	260 572	6 880	1 718	10 662	3 511	5 818	0	672 435
Akumuleeritud kulum	0	-83 123	-5 685	-1 514	-7 993	-2 497	0	0	-100 812
Jääkmaksumus	383 274	177 449	1 195	204	2 669	1 014	5 818	0	571 623
Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinnas		Ehitised ja rajatised	Transpordi- vahendid	Arvutid ja arvuti süsteemid	Muud masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad			
2020	0	7	80	0	163	1			251
2019	0	0	36	0	29	0			65

¹Aruandeperioodil on saadud tasuta varasid Maa-ametilt 9 tuhat eurot (2019. aastal 8 tuhat eurot), Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt 0 tuhat eurot (2019. aastal 6 tuhat eurot), Peipsiääre vallalt 0 tuhat eurot (2019. aastal 6 eurot).

²Aruandeperioodil on materiaalseste põhivarade koosseisust antud tasuta varasid üle Maa-ametile 132 tuhat eurot (2019. aastal 82 tuhat eurot), Kaitseministeeriumile 6 tuhat eurot (2019. aastal 47 tuhat eurot), Siseministeeriumile 0 tuhat eurot (2019. aastal 2 tuhat eurot), Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumile 2 tuhat eurot (2019. aastal 1 tuhat eurot), kohalikele omavalitsustele 257 tuhat eurot (2019. aastal 7 tuhat eurot). Katastri avamiste ja sulgemistega vähenes 115 tuhat eurot maa maksumus.

³Maa riigi omandisse jätmine on kehtestatud maareformi seaduse § 29 ja § 31 lõike 1 punktide 2 ja 8 alusel ning kooskõlas Vabariigi Valitsuse 3. septembri 1996 määrusega nr 226 kinnitatud "Maa riigi omandisse jätmise korraga". Maa riigi omandisse jätmise maade kohta saadakse andmed Maa-ameti andmebaasist. Nendel maadel üle andjat ei ole ja aluseks on Keskkonnaministri käskkiri. 2020. aastal on maid riigiomandisse jäetud summas 53 tuhat eurot (2019. aastal 388 tuhat eurot).

Lisa 8 Immateriaalsed põhivarad

(tuhandetes eurodes)

	Arvuti tarkvara	Lõpetamata projektid ja ettemaksud	Kokku
Saldo 31.12.2019			
Soetusmaksumus	8 543	8	8 551
Akumuleeritud kulum	-7 176	0	-7 176
Jääkmaksumus	1 367	8	1 375
Ostud	405	270	675
Ümberklassifitseerimised	56	-56	0
Amortisatsioonikulu	-576	0	-576
Saldo 31.12.2020			
Soetusmaksumus	8 023	222	8 245
Akumuleeritud kulum	-6 771	0	-6 771
Jääkmaksumus	1 252	222	1 474

Lisa 9 Bioloogilised varad

(tuhandetes eurodes)

Majandatava riigimetsa bilansiline väärtus (*RBV*) on leitud kümne aasta keskmisena prognoositud aastase metsamajandamise tulude (*MT*) ja metsamajandamise kulude (*MK*) vahena, jagatuna diskontomäärana (*I*) ja inflatsioonimäärana (*P*) vahega.

$$RBV = \frac{MT - MK}{I - P}$$

31.12.2020 seisuga ja 31.12.2019 seisuga läbi viidud riigimetsa õiglase väärtuse hindamise sisendid olid järgnevad:

Diskontomääraks (*I*) 31.12.2020 seisuga on 4,77% (31.12.2019 seisuga 4,85%), Rahandusministeeriumi riigivara osakonna poolt RMK-le arvestatud omakapitali tulumäär.

Realiseeritava riigimetsa õiglase väärtuse meetodina kasutatakse RTJ-s 7 kirjeldatud diskonteeritud neto rahavoogude meetodi sarnast meetodikat.

Diskonteeritud neto rahavoogude meetodi puhul tuleb oodatavate rahavoogude nüüdiseväärtuse määramisel diskonteerida oodatavaid rahavooge turuintressiga (RTJ 7 punkt 20).

Turuintress peaks kajastama sellelt varalt oodatavat kasumit, arvestades kapitali hinda ja sektori riski. Kuna RMK-l ei ole laene, peaks diskontomäär sisaldama ainult omakapitali hinda. Omakapitali hinda saab määrata sarnaselt sellele, kuidas Rahandusministeeriumi riigivara osakond arvutab seda riigi valitseva mõju all olevatele äriühingutele. Seetõttu muudetakse üldeeskirja lisa 8 punkt 7, kehtestades, et diskontomäärana tuleb kasutada Rahandusministeeriumi riigivara osakonna poolt Riigimetsa Majandamise Keskusele arvatud omakapitali tulumäära.

Kuna RMK-l pole laene, on diskontomäär valem: $i = R_e$, kus R_e on nõutav omakapitali tulumäär (% aastas).

R_e valem: $R_e = R_f + \beta_e \cdot (R_m - R_f) + R_z$, kus

R_f on riskivaba tulumäär, milles võetakse arvesse Saksamaa 10-aastaste võlakirjade viimase viie kalendriaasta tulususe aritmeetiline keskmine, millele on lisatud Eesti riskipreemia. Eesti riigi riskipreemia arvestamisel kasutatakse ettevõtete väärtuse eksperdi Aswath Damodaran'i poolt loodud andmebaasist leitud Eesti riigi reitingu alusel arvestatud riskipreemiat.

β_e on finantsvõimenduse beetakordaja, mis näitab ettevõtte riskitaset võrreldes teiste turul kaubeldavate ja samas sektoris töötavate ettevõtetega. Kui $\beta_e < 1$, siis ettevõtte risk on alla turu keskmise riski; kui $\beta_e > 1$, siis on ettevõtte risk üle turu keskmise.

Kuna Eestis puuduvad võrreldavad börsil noteeritud ettevõtted, siis kasutatakse hinnanguna teiste riikide samal tegevusalal tegutsevate noteeritud ettevõtjate keskmist võimenduseeta beetakordajat. See leitakse samuti Aswath Damodaran'i andmebaasist, milles Riigimetsa Majandamise Keskusele vastav tegevusala on „Paper/Forest Products“.

$(R_m - R_f)$ on turu riskipreemia, mis on leitud erinevate uurimuste järgi ja mille väärtuseks loetakse 5%. Sama kasutab oma kapitali hinna mudelites Konkurentsiamet.

R_s on täiendav riskipremia, mis leitakse kliendiportfelli hajutatusele, tooteportfelli hajutatusele, juhtimiskvaliteedile, tulude stabiilsusele ja finantsuutlikkusele antud hinnangu alusel vahemikus 0 kuni 6%, hinnates kõiki riske 5-pallilisel skaalal (kõrge, pigem kõrge, keskmine, pigem madal, madal).

Kirjeldatud meetodika alusel 2020. aastaks Rahandusministeeriumi riigivara osakonna poolt arvestatud Riigimetsa Majandamise Keskuse diskontomäär on 4,77% (2019 aastal 4,85%), kujunedes järgmistest komponentidest:

- 1) Saksa 10-a võlakirjade 5-a keskmine tootlus 0,008% (2019: 0,21%)
- 2) Eesti riigi riskipremia 0,484% (2019: 0,694%)
- 3) beetakordaja 0,74 (2019: 0,67)
- 4) turu riskipremia 5% (2019: 5%)
- 5) ettevõttespetsiifiline riskipremia 0,6% (2019: 0,6%).

RMK-le arvutatud viimase kahe aasta diskontomäärad on järgmised:

Arvutamise aasta	Omakapitali hind ehk diskontomäär
2020	4,77%
2019	4,85%

Inflatsioonimäär (P) on Rahandusministeeriumi makromajanduspoliitika osakonna poolt prognoositav metsamajanduse sektori inflatsioonimäär, milleks 31.12.2020 seisuga läbi viidud metsa väärtuse hindamises on olnud 2,0% (31.12.2019 seisuga hindamises 2,53%).

31.12.2020 seisuga riigimetsa õiglase väärtuse hindamises kasutatud inflatsioonimäär 2,0% on leitud Rahandusministeeriumi prognoosi alusel, mis hõlmab aastaid 2021-2030. 31.12.2019 seisuga hindamises rakendatud inflatsioonimäär 2,53% hõlmas perioodi 2020-2023. Kuigi riigimetsa arvestusmeetodika põhineb kümne aasta prognoosidel, siis eelmistel aastatel Rahandusministeerium prognoosis metsamajanduse sektori inflatsioonimäära ainult nelja aastaseks perioodiks. Käesolevaks aastaks prognoosis Rahandusministeerium inflatsioonimäära 10. aastaks. Seetõttu ei ole prognoositavat inflatsioonimäära mudelis kasutatud võrreldavatel alustel ja kasutasime uuel prognoosil kümne aasta keskmist inflatsioonimäära.

Inflatsioonimäära muutuse mõju metsa õiglasele väärtusele 31.12.2020 ja 31.12.2019 seisuga on toodud sensitiivsusanalüüsis (vaata tabelid 6 ja 7).

Metsamaa pindala

RMK valduses oleva inventeeritud metsamaa pindala oli 31.12.2020 seisuga 1 041 058 hektarit (31.12.2019 seisuga 1 029 671 hektarit). Mittemajandatavad metsad, ehk range kaitse all olevad metsad (sh kaitsealade sihtkaitsevööndid, loodusreservaadid, liigi püsielupaikade sihtkaitsevööndid, vääriselupaigad) hõlmasid 314 291 ha (31.12.2019 seisuga 299 744 hektarit), ülejäänud moodustasid majandatavad metsad ja kaitse all olevad, sh kaitsealade piiranguvööndites, hoiualadel, liigi püsielupaiga piiranguvööndis asuvad ning muude piirangutega metsad. Metsamaa pindala suurenemise põhjuseks oli riigi omandisse vormistatud ja RMK valdusesse antud maadel läbi viidud metsade inventeerimine (vaata tabel 8 ja tabel 9).

Metsamaa pindala (ha) jagunemine peapuuliikide lõikes on toodud tabelis 1 ja tabelis 8.

Tabel 1 Metsamaa pindala peapuuliigi pindalade lõikes 31.12.2020 seisuga (hektar)

Peapuuliik	Rangelt kaitstavad	Majandatavad	Kokku
Mänd	150 305	275 498	425 803
Kuusk	47 660	167 905	215 565
Kask	85 334	225 942	311 276
Haab	13 997	27 068	41 065
Sanglepp	9 638	13 250	22 888
Hall-lepp	4 103	14 944	19 047
Teised	3 254	2 160	5 414
Kokku	314 291	726 767	1 041 058

Raiemaht

Raiet planeeritakse RMK majandatavas metsas selliselt, et puidu juurdekasvu suurendamiseks vajalikud metsakasvatustööd oleksid õigel ajal tehtud ning raieküpseks saanud metsa raiutaks uuendusraiega võimalikult ühtlases mahus. Uuendusraiate arvestuse aluseks on arvestuslank, mis arvutatakse erinevate matemaatiliste valemite alusel. Viimased on kehtestatud Metsaseaduse ning sellest tulenevate alama astme õigusaktidega. Tulemuseks on metsa vanuselist ja puuliigilist koosseisu arvestav võimalikult ühtlast kasutust lubav uuendusraiega raiutava metsa pindala, mis 10 aasta perspektiivis ei muutu, kui jäävad kehtima tänased õigusaktides sätestatud õigused ja piirangud. RMK nõukogu poolt kinnitatud arengukava 2015-2020 pikendamine 2021-2022 on koostatud eelmainitud põhimõtetest lähtudes. Raiemahtude osas vaata ka tabel 10.

Müügi maht

RMK puidumüügi mahuprognosis 31.12.2020 seisuga on koostatud võttes arvesse RMK arengukava (2015-2020 pikendamise 2021-2022) mahuprognosisi ning kuigi mahuprognosis hõlmab 10 aastat, siis müügi mahud jäävad peale arengukava perioodi prognoositava perioodi lõpuni eeldatavalt sarnasele tasemele. Kümne aasta keskmisena prognoositud aastase puidumüügi maht on 31.12.2020 seisuga läbi viidud metsa väärtuse hindamises 3,8 miljonit m³ (31.12.2019 seisuga hindamises 3,7 miljonit m³).

Metsamajandamise tulud (MT)

Müügitulude hindamisel oli aluseks lühiajaline ja pikaajaline prognoos. Lühiajaline prognoos tehakse iga-aastase eelarvestamise käigus järgneva aastaks. Selle baasil koostatakse pikaajalise hinnamuutuse prognoos, võttes arvesse kohaliku puidutööstuse terviklikku arengut ja turunõudluse koostõju. 31.12.2020 seisuga metsa väärtuse hindamisel kasutatud lühiajaline prognoos tugines RMK puidumüügi kehtivale lepingutega kokkulepitud hindadele ning klientide tehtud hinnapakumistele 2021. a esimeseks poolaastaks.

31.12.2020 seisuga metsa väärtuse hindamisel kasutatud pikaajaline prognoos tugines palkide osas ettevõttesisesele eksperthinnangule seoses kohalike tootmismahude kasvuga ja puidutööstuste kõrge efektiivsusega kaasnevale konkurentsi püsimisele. Paberipuidu osas tugineti ettevõttesisesele eksperthinnangule, arvestades Soomes ja Rootsis tselluloositehaste tootmismahude kasvu ja Eestisse kavandatavaid uusi investeeringuid. Küttepuidu osas tugineti ettevõttesisesele eksperthinnangule, arvestades taastuvenergia arengust põhjustatud üldist

nõudluse kasvu ning kliimapoliitika mõju, samuti kohaliku tööstusliku kasutuse lisandumisest tulenevat konkurentsi.

31.12.2020 seisuga metsa väärtuse hindamisel kasutatud 2021-2030 aasta prognoositud puidu müügihind on 48,00 eurot/m³ (31.12.2019 seisuga oli 46,88 eurot/m³). Keskmise hinna 2,4% tõusu põhjuseks on eelkõige 2021. aastaks prognoositud puidusortimentide hindade stabiliseerumine. Pikaajaline nõudlus on globaalselt kasvav ning arvestades kohaliku puidutööstuse vajadusi ning nende kõrget tehnoloogilist ning innovaatilist taset, ei ole edasist olulist langust ette näha ning hinnad peaksid stabiliseeruma tavapärase taseme juures.

2021-2030. aastaks prognoositud keskmine metsamajandamise tulu aastas on 182 688 tuhat eurot (2020-2029. aastaks 174 112 tuhat eurot). Keskmise metsamajandamise tulu arvestamisel on võetud aluseks ainult ümarpuidu hindade prognoosi alusel saadud keskmine hind. Hinnaprognosi ei koostata metsamajandamise tööde käigus varutavatele raidmetele ja tüvestele, mille osakaal (müügiimahust ca 6%) on ajas ebahühtlane ja suhteliselt madal hind jääb pikaajalise hinnaprognosi vea sisse.

Metsamajanduse kulud (MK)

31.12.2020 seisuga läbi viidud metsa väärtuse hindamisel kasutatud RMK tegevuskulude prognoos aastateks 2021-2030, on tehtud aastani 2020 lähtuvalt RMK arengukavast, misjärel on arvestuslikult eeldatud, et kulud jäävad prognoositava perioodi lõpuni samale tasemele. Kulude prognoos ei sisalda ühekordseid kulusid ega inflatsiooni. 2021-2030. aastaks prognoositav metsamajanduse keskmine kulu aastas oli 161 412 tuhat eurot (2020-2029. aastaks 158 848 tuhat eurot).

Tabel 2 Metsa väärtuse hindamisel kasutatud sisendite võrdlus tegelike näitajatega

	Tegelik 2020	Prognoositud keskmine 2021-2030	Tegelik 2019	Prognoositud keskmine 2020-2029
Keskmine metsamajandamise tulu metsamaterjali ühiku kohta, eurot/m ³	45,96	48,00	54,3	46,88
Keskmine metsamajandamise kulu metsamaterjali ühiku kohta, eurot/m ³	37,49	42,41	42,8	42,77
Diskontomäär	4,77%	4,77%	4,85%	4,85%
Inflatsiooni määr metsandussektoris	-14,1%	2,00%	1,0%	2,53%

* Rahandusministeerium 2020. aasta suvel tehtud prognoos, kuna värskemaid andmeid ei ole saadaval aruande koostamise hetkel.

Tabel 3 Metsa väärtuse hindamisel kasutatud sisendite võrdlus 31.12.2020. ja 31.12.2019 seisuga

	Prognoos 2020-2029	Prognoos 2021-2030	Muutus
Keskmine metsamajandamise tulu metsamaterjali ühiku kohta, eurot/m ³	46,88	48,00	1,12 €
Keskmine metsamajandamise kulu metsamaterjali ühiku kohta, eurot/m ³	42,77	42,41	-0,36 €
Diskontomäär	4,85%	4,77%	-0,08%
Inflatsiooni määr metsandussektoris	2,53%	2,00%	-0,53%

Tabel 4 Metsa väärtuse arvutus 31.12.2020 ja 31.12.2019 seisuga

		31.12.2020	31.12.2019	Muutus	
(1)	Proгноositud aastane raiemaht, m ³	3 806 000	3 714 000	92 000	
(2)	Keskmine tulu kuupmeetri kohta, eurot/m ³	48,00	46,88	1,12	
(3)	Metsamajandamise tulud, tuhat eurot	(1) × (2)	182 688	174 112	8 576
(4)	Keskmine kulu kuupmeetri kohta, eurot/m ³	42,41	42,77	-0,36	
(5)	Metsamajandamise kulud, tuhat eurot	(1) × (4)	161 412	158 848	2 564
(6)	Diskontomäär	4,77%	4,85%	-0,08%	
(7)	Inflatsioonimäär metsamajandussektoris	2,00%	2,53%	-0,53%	
(8)	Riigimetsa väärtus, tuhat eurot	$\frac{(3)-(5)}{(6)-(7)}$	768 070	657 954	110 116
	sh Kasumiaruandes kajastatav väärtuse muutus, tuhat eurot			113 456	
	Riigikapitalis kajastatav väärtuse muutus (tabel 5) tuhat eurot			-3 340	
	Kokku väärtuse muutus, tuhat eurot			110 116	

Tuginedes ülaltoodud andmetele oli RMK valduses oleva metsa kui bioloogilise vara väärtus 31.12.2020 seisuga 768 070 tuhat eurot (31.12.2019 seisuga 657 954 tuhat eurot).

Tabel 5 Riigikapitalis kajastatav metsa väärtuse muutuse osa

(1)	Metsa väärtus seisuga 31.12.2020, tuhat eurot	768 070
(2)	Majandatavate metsade pindala 2020. aastal, ha	726 767
(3)	Majandatavate metsade pindala 2019. aastal, ha	729 927
(4) = (2) - (3)	Majandatavate metsade pindala muutus, ha	-3 160
(5) = (1) ÷ (2)	2020. a metsa pindalale omistatav väärtuse muutus, tuhat eurot/ha	1 057
(6) = (4) × (5)	Riigikapitalis kajastatav metsa väärtuse muutus, tuhat eurot	-3 340

Vaata ka tabel 4.

Käibevarade rühmas kajastatakse bioloogiliste varade lühiajalist osa, milleks on järgneva aruandeperioodi hinnanguline kasum puidu müügist. Käibevara osa leitakse samade ülal toodud sisendite alusel.

Bioloogiliste varade käibevara osa leidmiseks kasutatakse 10 aasta keskmisena prognoositud puidu hinda, milleks 31.12.2020 seisuga oli 48,00 eurot/m³ (31.12.2019 seisuga 46,88 eurot/m³) ning 10 aasta keskmisena prognoositud kulu kuupmeetri kohta, milleks 31.12.2020 seisuga oli 42,41 eurot/m³ (31.12.2019 seisuga 42,77 eurot/m³). Mõlemad väärtused korrutatakse 10 aasta keskmisena prognoositud aastase raiemahuga. Saadud tulu 182 688 tuhat eurot (31.12.2019 seisuga 174 112 tuhat eurot) ja kulu 161 412 tuhat eurot (31.12.2019 seisuga 158 847 tuhat eurot) vahe kajastatakse käibevarades bioloogiliste varadena.

Varasematel aastatel on prognoositud amortisatsiooni suurenemist kiirendatud tempos (1,5% aastas), alates käesolevast aastast võeti aluseks, et keskmine aastane amortisatsioon ja investeeringute määr on pikas perspektiivis võrdsed, mistõttu lähtutakse metsa majandamisega seotud kuludes käesoleva hetke amortisatsiooni tasemest, arvestamata eraldi tulevaste perioodide investeeringuid,

Käibevarade lühiajaline osa 31.12.2020 seisuga on 21 276 tuhat eurot ja põhivarade osa 746 794 tuhat eurot (31.12.2019 seisuga käibevarade lühiajaline osa 15 264 tuhat eurot ja põhivarade osa 642 690 tuhat eurot).

Õiglase väärtuse meetod

(tuhandetes eurodes)

Käibevarad

31.12.2019	15 264
31.12.2020	21 276

Mets

Põhivarad

31.12.2019	642 690
31.12.2020	746 794

Bioloogiliste varade sensitiivsusanalüüs

Metsaväärtuse sensitiivsusanalüüsis 31.12.2019 ja 31.12.2020 seisuga (vt tabelid 6, 7) on välja toodud metsaväärtuse arvutamise 5 põhisisendit ning välja arvatud metsa väärtus vastavate sisendite protsendiliste muutuste korral.

Tabelist 6 on näha, et tulu (m³ kohta) muutmisel 5% võrra muutub metsaväärtus ca 42,9%. Väga suurt mõju metsaväärtusele avaldavad inflatsiooni- ja diskontomäär. Juba 0,5 protsendipunkti muutus diskontomääras mõjutab metsaväärtust olulisel määral. Diskontomäära vähenemisel 0,5 protsendipunkti võrra suureneb metsaväärtus 31.12.2020 seisuga 22,0% ja diskontomäära suurenemisel 0,5 protsendipunkti võrra väheneb metsaväärtus 15,3%. Veelgi suurem mõju on inflatsioonimäära muutusel. Inflatsioonimäära vähenemisel 1,0 protsendipunkti võrra väheneb metsaväärtus 31.12.2020 seisuga 26,5% ja inflatsioonimäära suurenemisel 1,0 protsendipunkti võrra suureneb metsaväärtus 56,5%.

31.12.2020 seisuga sensitiivsusanalüüsis kasutatud raiemahu kõikumine 4,89% ulatuses on saadud 31.12.2020 seisuga RMK majandatava metsa väärtuse hindamisel kasutatud kümne aasta keskmisena prognoositud aastase puidu müügitahu (3 806 000 m³) ja 2020. aasta tegeliku puidu müügitahu (4 001 681 m³) protsendilise vahena.

31.12.2019 seisuga sensitiivsusanalüüsis kasutatud puidu müügitahu kõikumine 5,89% ulatuses on saadud 31.12.2019 seisuga RMK majandatava metsa väärtuse hindamisel kasutatud kümne aasta keskmisena prognoositud aastase puidu müügitahu (3 714 000 m³) ja 2019. aasta tegeliku puidu müügitahu (3 946 363 m³) protsendilise vahena.

Tabel 6 RMK majandatava metsa õiglase väärtuse sensitiivsusanalüüs 31.12.2020 seisuga

Diskontomäär	Inflatsioonimäär	Keskmine müügihind (eurot/m ³)	Keskmine kulu (eurot/m ³)	Raiemaht (m ³)	Metsa väärtus (tuhat eurot)	Muutus (tuhat eurot)	Muutus %
		(tabel 2)	(tabel 2)				
4,77%	2,00%	48,00	42,41	3 806 000	768 070		
Muutused diskontomääras							
4,27%	2,00%	48,00	42,41	3 806 000	937 248	169 178	22,0%
5,27%	2,00%	48,00	42,41	3 806 000	650 628	-117 442	-15,3%
		Muutused keskmises müügihinnas					
4,77%	2,00%	-5,00%	42,41	3 806 000	438 308	-329 762	-42,9%
4,77%	2,00%	5,00%	42,41	3 806 000	1 097 832	329 762	42,9%
			Muutused keskmises kulus				
4,77%	2,00%	48,00	-5,00%	3 806 000	1 059 428	291 358	37,9%
4,77%	2,00%	48,00	5,00%	3 806 000	476 712	-291 358	-37,9%
				Muutused keskmises raiemahus			
4,77%	2,00%	48,00	42,41	-4,89%	730 512	-37 558	-4,9%
4,77%	2,00%	48,00	42,41	4,89%	805 628	37 558	4,9%
		Muutused keskmises müügihinnas		Muutused keskmises raiemahus			
4,77%	2,00%	-15,41%	42,41	-4,89%	-235 856	-1 003 926	-130,7%
	Muutused inflatsioonimääras						
4,77%	1,00%	48,00	42,41	3 806 000	564 338	-203 732	-26,5%
4,77%	3,00%	48,00	42,41	3 806 000	1 202 008	433 938	56,5%

Tabel 7 RMK majandatava metsa õiglase väärtuse sensitiivsusanalüüs 31.12.2019 seisuga

Diskontomäär	Inflatsioonimäär	Keskmine müügihind (eurot/m ³)	Keskmine kulu (eurot/m ³)	Raiemaht (m ³)	Metsa väärtus (tuhat eurot)	Muutus (tuhat eurot)	Muutus %
4,85%	2,53%	(tabel 2) 46,88	(tabel 2) 42,77	3 714 000	657 954		
Muutused diskontomääras							
4,35%	2,53%	46,88	42,77	3 714 000	838 711	180 757	27,5%
5,35%	2,53%	46,88	42,77	3 714 000	541 296	-116 659	-17,7%
		Muutused keskmises müügihinnas					
4,85%	2,53%	-5,00%	42,77	3 714 000	282 712	-375 242	-57,0%
4,85%	2,53%	5,00%	42,77	3 714 000	1 033 196	375 242	57,0%
			Muutused keskmises kulus				
4,85%	2,53%	46,88	-5,00%	3 714 000	1 000 299	342 344	52,0%
4,85%	2,53%	46,88	5,00%	3 714 000	315 610	-342 344	-52,0%
				Muutused keskmises raiemahus			
4,85%	2,53%	46,88	42,77	-5,89%	619 201	-38 754	-5,9%
4,85%	2,53%	46,88	42,77	5,89%	696 708	38 754	5,9%
		Muutused keskmises müügihinnas		Muutused keskmises raiemahus			
4,85%	2,53%	-1,72%	42,77	-5,89%	497 720	-160 234	-24,4%
	Muutused inflatsioonimääras						
4,85%	1,53%	46,88	42,77	3 714 000	459 775	-198 179	-30,1%
4,85%	3,53%	46,88	42,77	3 714 000	1 156 405	498 450	75,8%

Tabel 8 Metsamaa pindala peapuuliikide kaupa (ha)

Peapuuliik (ha)	2020			2019			2020 vs 2019	
	Mittemajandatavad metsad	Majandatavad metsad	Pindala kokku (ha)	Mittemajandatavad metsad	Majandatavad metsad	Pindala kokku (ha)	Muutus (ha)	Muutus (%)
Mänd	150 305	275 498	425 803	141 612	280 691	422 303	3 500	0,8%
Kuusk	47 660	167 905	215 565	45 847	167 729	213 576	1 989	0,9%
Kask	85 334	225 942	311 276	83 219	225 259	308 478	2 798	0,9%
Haab	13 997	27 068	41 065	12 868	26 601	39 469	1 596	4,0%
Sanglepp	9 638	13 250	22 888	9 108	12 857	21 965	923	4,2%
Hall lepp	4 103	14 944	19 047	4 027	14 492	18 519	528	2,9%
Teised	3 254	2 160	5 414	3 063	2 298	5 361	53	1,0%
Kokku	314 291	726 767	1 041 058	299 744	729 927	1 029 671	11 387	1,1%

Tabel 9 Metsa tagavara peapuuliikide kaupa (m³)

Peapuuliik (m ³)	2020			2019			2020 vs 2019	
	Mittemajandatavad metsad	Majandatavad metsad	Tagavara kokku (m ³)	Mittemajandata vad metsad	Majandatavad metsad	Tagavara kokku (m ³)	Muutus (m ³)	Muutus (%)
Mänd	31 897 837	50 986 276	82 884 113	29 660 566	52 079 262	81 739 828	1 144 285	1,4%
Kuusk	10 195 796	22 807 838	33 003 634	9 608 078	22 904 418	32 512 496	491 138	1,5%
Kask	15 895 304	30 813 452	46 708 756	15 330 841	30 951 567	46 282 408	426 348	0,9%
Haab	3 782 002	3 899 985	7 681 987	3 410 030	4 084 106	7 494 136	187 851	2,5%
Sanglepp	2 150 649	2 154 634	4 305 283	1 996 349	2 097 537	4 093 886	211 397	5,2%
Hall lepp	666 252	1 980 719	2 646 971	640 015	1 993 382	2 633 397	13 574	0,5%
Teised	605 435	289 321	894 756	565 992	322 123	888 115	6 641	0,7%
Kokku	65 193 275	112 932 225	178 125 500	61 211 871	114 432 395	175 644 266	3 851 596	2,2%

Metsamaa pindala ja metsa tagavara mahu suurenemine 2020. aastal võrreldes 2019. aastaga on toimunud seoses metsade inventeerimisega, mis riigi poolt üle antud RMK-le ja looduskaitsealuste maade omandamisega RMK-le. Mitterajandatava metsamaa pindala suurenemine ning seeläbi põhivara vähenemine on tingitud jätkuva metsade range kaitse alla võtmisega.

Tabel 10 Metsakasutuse tulud ja puiduvarumise kulud

Müüdnud ümarpuidu keskmised hinnad ja mahud								
	2020		2019		Muutus		Muutuse %	
Hind (EUR/m ³)	46,8		55,49		-8,69		-15,7%	
Maht (m ³)	3 748 846		3 743 803		5043		0,1%	
Puidumüügi tulud: keskmised ühikuhinnad ja summaarsed müügikogused müügiviiside lõikes								
	2020		2019		Muutus		Muutuse %	
	EUR/m ³	maht	EUR/m ³	maht	EUR/m ³	maht	EUR/m ³	maht
Raieõiguse müük	15,94	18 591	16,07	11 762	-0,13	6 829	-0,8%	58,1%
Metsamaterjali müük	46,8	3 748 846	55,49	3 743 803	-8,69	5 043	-15,7%	0,1%
Raidmete müük	9,94	2 210	15,98	1 830	-6,04	380	-37,8%	20,8%
Hakkpuidu müük	33,45	252 835	35,3	188 968	-1,85	63 867	-5,2%	33,8%
Puiduvarumise kulud: keskmised ühikuhinnad ja summaarsed mahud								
	2020		2019		Muutus		Muutuse %	
	EUR/m ³	maht	EUR/m ³	maht	EUR/m ³	maht	EUR/m ³	maht
Ümarpuidu varumine	11,59	3 656 506	11,98	3 701 491	-0,39	-44 985	-3,3%	-1,2%
Raidmete varumine	8,44	135 145	8,34	112 883	0,10	22 263	1,2%	19,7%
Tüveste varumine	15,73	91 725	17,45	112 998	-1,72	-111 273	-9,9%	-98,5%

Aastaga toimunud puidu hindade muutumine on kirjeldatud tegevusaruande puiduturustuse peatükis lk 6.

Metsataimed

Õiglase väärtuse meetod
(tuhandetes eurodes)

Käibevarad	Istikud (metsataimed)
31.12.2018	7 533
Müük	- 29
Metsa istutatud	- 4 644
Juurdekasv	5 566
31.12.2019	8 426
Müük	- 247
Metsa istutatud	- 5 034
Juurdekasv	5 632
31.12.2020	8 777

Õiglase väärtuse meetodil kajastatakse müügiks valmisolevaid metsataimi. Õiglase väärtuse hindamisel võetakse aluseks kõige hilisem vara müügihind, millest on maha arvatud müügikulutused.

Lisa 10 Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Võlad tarnijatele (lisa 11)	5 335	5 973
Võlad töövõtjatele (lisa 12)	3 135	3 212
Maksuvõlad (lisa 4)	1 585	8 816
Muud võlad	3 590	2 941
Tagatistasud	3 590	2 941
Saadud ettemaksed	283	297
Kokku võlad ja ettemaksed	13 928	21 239

Kõigi võlgade ja ettemaksete arveldamise tähtaeg on 12 kuu jooksul.

Lisa 11 Võlad tarnijatele

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Võlad tarnijatele	3 415	4 078
Võlad tarnijatele põhivarade eest	1 920	1 895
Kokku võlad tarnijatele (lisa 10)	5 335	5 973

Lisa 12 Võlad töövõtjatele

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Töötasu võlgnevus	1 371	1 475
Arvestatud maksukohustised	967	1 040
Puhkusekohustis	749	648
Muud võlad töövõtjatele	48	49
Kokku võlad töövõtjatele (lisa 10)	3 135	3 212

Lisa 13 Eraldised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2019	Moodusta- mine/korri- geerimine	Kasu- tamine	Intressi kulu (lisa 22)	31.12.2020
Kutsehaigus- hüvitise eraldis	881	61	-134	-35	773
Tulemustasu eraldis	2 939	2 931	-2 952	0	2 918
Kokku eraldised	3 820	2 992	-3 086	-35	3 691
Sh.					
Lühiajalised	3 075	3 060	-3 086	0	3 049
Pikaajalised	745	-68	0	-35	642
	31.12.2018	Moodusta- mine/korri- geerimine	Kasu- tamine	Intressi kulu (lisa 22)	31.12.2019
Kutsehaigus- hüvitise eraldis	895	158	-136	-36	881
Tulemustasu eraldis	3 056	2 420	-2 537	0	2 939
Kokku eraldised	3 951	2 578	-2 673	-36	3 820
Sh.					
Lühiajalised	3 185	2 563	-2 673	0	3 075
Pikaajalised	766	15	0	-36	745

Lisa 14 Tingimuslikud kohustised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Potentsiaalne dividendi tulumaksukohustus	51 935	30 410
Kokku tingimuslikud kohustised	51 935	30 410

Ettevõtte jaotamata kasum 31.12.2020 seisuga 274 691 tuhat eurot (2019. aastal 159 393 tuhat eurot). Kui kogu ettevõtte kasum jaotatakse dividendideks, oleks maksimaalne võimalik dividendide tulumaksukohustus 51 935 tuhat eurot (31.12.2019 seisuga oli maksimaalne võimalik dividendide tulumaksukohustus 30 410 tuhat eurot). Seisuga 31.12.2020 on 2021. aasta võimaliku tulumaksukohustise arvestamisel kasutatud maksumäärasid 14/86 (võimalikult dividendilt mahus 3/3 2018, 2019 ja 2020 jaotatud maksustatud kasumist) ja 20/80 (ülejäänud jaotamata kasumist).

Lisa 15 Sihtfinantseerimine

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2020	31.12.2019
Nõuete saldo perioodi alguses (lisa 3)	1 625	904
Saamata sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks	1 267	39
Saamata sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	358	865
Laekunud sihtfinantseerimine	3 788	4 469
Laekunud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks	1 855	1 637
Laekunud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 933	2 832
Kasutatud sihtfinantseerimine	-3 200	-5 190
Kasutatud sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks (lisa 18)	-601	-2 865
Kasutatud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks (lisa 18)	-2 599	-2 325
Nõuete saldo perioodi lõpus (lisa 3)	1 037	1 625
Saamata sihtfinantseerimine põhivarade soetuseks	13	1 267
Saamata sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 024	358
Antud sihtfinantseerimine	-33	-42

Kasutatud sihtfinantseeringud jaotuvad: SA-lt Keskkonnainvesteeringute Keskus 2 512 tuhat eurot (2019. aastal 4 084 tuhat eurot), Keskkonnaministeeriumilt 183 tuhat eurot (2019. aastal 183 tuhat eurot), PRIA-lt 373 tuhat eurot (2019. aastal 935 tuhat eurot) ja Kaitseinvesteeringute Keskuselt 130 tuhat eurot (2019. aastal 0 tuhat eurot) ja Kultuuriministeeriumilt 2 tuhat eurot (2019. aastal 0 tuhat eurot).

Antud on sihtfinantseerimist Eesti Maailikoolile ja Luua Metsanduskoolile stipendiumiteks 33 tuhat eurot (2019. aastal 42 tuhat eurot).

Lisa 16 Kasutusrent

(tuhandetes eurodes)

RMK kui rendile andja

	2020	2019
Kasutusrenditulu (lisa 17)	500	475

Järgmiste perioodide kasutusrenditulu mittekatkestavatest lepingutest	31.12.2020	31.12.2019
12 kuu jooksul	485	468
1-5 aasta jooksul	1 694	1 721
üle 5 aasta	7 606	6 125

RMK rendib kasutusrendi tingimustel välja maad. Tingimuslikke rendilepinguid ei sõlmita. Rendilepinguid pikendatakse erandkorras. Väljaostmise võimalus puudub. Kasutusrendile antud varade bilansiline maksumus on 31.12.2020 seisuga 111 327 tuhat eurot (31.12.2019 seisuga 100 717 tuhat eurot). Kasutusrendi tulu teenitakse nii kinnisvarainvesteeringute (vt lisa 6), kui ka muude varade rendist.

RMK kui rentnik

	2020	2019
Kasutusrendikulu (lisa 20)	-886	-918

RMK rendi kulud koosnevad serveripargi, rakendustarkvarade, litsentside, andmeside rendist.

Lisa 17 Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019
Müük geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidesse		
Eesti	185 019	215 392
Saksamaa	1 960	2 690
Läti	549	616
Soome	8	11
Rootsi	4	0
Kokku müügitulu	187 540	218 709
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Puidu müük	175 383	207 689
Kasvava metsa raieõiguse müük	296	189
Hakkpuidu ja raidmete müük	8 476	6 704
Transporditeenuse müük	1 053	1 009
Tulu kasutusrendist (lisa 16)	500	475
Muu müügitulu (metsamajandus, taimla- ja seemnemajandus, looduskasutus)	1 832	2 643
Kokku müügitulu	187 540	218 709

Lisa 18 Muud äritulud

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019
Kasum kinnisvarainvesteeringute ja materiaalsete põhivarade müügist	45 485	96
Trahvid, viivised, hüvitised	106	128
Tulu sihtfinantseerimisest (lisa 15)	3 200	5 190
Muud	241	201
Kokku muud äritulud	49 032	5 615

Lisa 19 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019
Tooraine ja materjal	-582	-762
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	-359	-378
Energia	-1 015	-1 302
Remondimaterjalid, tööriistad ja inventar	-1 679	-1 476
Alltöövõttud	-95 257	-99 013
Raie	-27 122	-25 269
Kokkuvedu	-19 277	-19 868
Metsaparandus	-5 774	-6 888
Metsauuendus	-6 955	-6 556
Transport	-25 191	-27 007
Muud alltöövõttud	-10 938	-13 425
Muud	-916	-822
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	-99 808	-103 753

Lisa 20 Mitmesugused tegevuskulud

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019
Maamaks	-4 745	-4 910
Kommunikatsioonikulud	-41	-27
IT kulud	-300	-350
Mitmesugused bürookulud	-257	-268
Koolituskulu	-106	-112
Lähetuskulu	-31	-75
Info ja reklaamiteenused	-337	-390
Rendikulu (lisa 16)	-886	-919
Käibemaksukulu	-296	-533
Remondikulu	-397	-436
Halduskulu (elekter, vesi)	-219	-245
Kütusekulu	-313	-383
Väikevahendid	-76	-35
Uurimis- ja arendustööd	-465	-121
Arvestus ja auditeerimisteenused	-65	-112

Maavara kasutamise tasud	-15	-113
Erisoodustused	-294	-418
Isikliku sõiduauto hüvitis	-369	-382
Muud	-596	-597
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-9 808	-10 426

Lisa 21 Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019
Palgakulu	-20 485	-20 317
Sotsiaalmaksude kulu	-7 167	-7 140
Kokku tööjõukulud	-27 652	-27 457

Töötajate keskmine arv 2020. aastal oli 803 inimest (2019. aastal 764 inimest). Töölepingu alusel töötajate arv 2020. aastal oli 788 inimest ja nende palgakulu 19 305 tuhat eurot, mis teeb keskmiseks palgakulukuks 2 042 eurot kuus töötaja kohta (2019. aastal 745 inimest ja nende palgakulu 19 318 tuhat eurot, mis teeb keskmiseks palgakulukuks 2 161 eurot kuus töötaja kohta). Juhatuse ja nõukogu liikmete arv 2020. aastal oli 15 inimest ja nende palgakulu 339 tuhat eurot (2019. aastal 19 inimest ja nende palgakulu 359 tuhat eurot).

Võlaõigusliku lepinguga töötajate palgakulu 2020. aastal oli 841 tuhat eurot (2019. aastal 640 tuhat eurot).

Keskmine töötajate arv tõusis võrreldes varasema aastaga peaaesjalikult külastustaristu täiendamiseks tööle võetud hooajatöölise kasutamise tulemusel.

Lisa 22 Muud finantstulud ja -kulud

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019
Pikaajaliste eraldiste diskonteerimise mõju (lisa 13)	-35	-36
Intressitulu deposiitidelt	144	173
Kokku muud finantstulud ja -kulud	-109	-137

Lisa 23 Tulumaks

(tuhandetes eurodes)

	01.01.2020- 31.12.2020		01.01.2019- 31.12.2019	
	Dividendide summa	Tulumaksu kulu	Dividendide summa	Tulumaksu kulu
Välja kuulutatud dividendid	65 990	-14 662	41 640	-9 785
Kokku	65 990	-14 662	41 640	-9 785

Vabariigi Valitsuse korralduse alusel kasumieraldise väljamaksmisel tekib tulumaksu tasumise kohustus. Arvestatud tulumaks summas 14 662 tuhat eurot on tasutud 2020 aastal. 31.12.2019 seisuga oli tasutud 2 660 tuhat eurot ja summa 7 125 tuhat eurot oli kajastatud bilansis tulumaksu kohustisena. Dividendid on nii 31.12.2020 kui 31.12.2019 seisuga välja makstud.

Kasumieraldise väljamaksmisel tekkinud tulumaksu võlg on avalikustatud lisa 4. Aastal 2020 tulumaksu võlg puudub.

Lisa 24 Seotud osapooled

(tuhandetes eurodes)

	2020		2019	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Nõukogu liikmetega seotud ettevõtted	50	19	602	5
Juhatuse liikmetega seotud ettevõtted	16	1	18	0
		31.12.2020		31.12.2019
	Kohustused	Nõuded	Kohustused	Nõuded
Nõukogu liikmetega seotud ettevõtted	4	0	0	6
Juhatuse liikmetega seotud ettevõtted	0	0	0	0

2020. aastal ei ole RMK ja RMK nõukogu liikmete vahel sõlmitud müügi, rendi- ega laenulepinguid. Samuti ei ole selliseid lepinguid sõlmitud RMK ja RMK juhatuse liikmete vahel.

2020. aastal korraldas RMK mitmeid avalikke enampakkumisi, millel müüdi kinnis- ja vallasvara ning neil osales ka RMK töötajaid. Enampakkumisel kujunenud hinnad ei ole olnud madalamad müüdüd vara turuhinnast.

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused. Nõukogu liikmete tasud olid 2020. aastal 40 tuhat eurot (2019. aastal 37 tuhat eurot). Juhatuse liikmete tasud olid 2020. aastal 299 tuhat eurot (2019. aastal 322 tuhat eurot).

Nõukogu liikmetele ei maksta lahkumishüvitisi ega tulemustasusid. Juhatuse liikmetele on lepingutes ette nähtud, et lahkumishüvitist makstakse ainult tagasi kutsumisel nõukogu algatusel enne volituste tähtaja möödumist tagasikutsumise ajal kolme kuu kehtiva ametitasu ulatuses. Hüvitist ei maksta, kui tagasikutsumise põhjuseks oli kohustuste rikkumine RMK ees.